THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
OCT 1 - 1949

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII M., 39 Nr. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1949 M. RUGSĖJO-SEPTEMBER 30 D. KAINA 10 C.

Dabar

Tai kas, kad turi?
Ir dujos pavojingos
Ką Amerika padarytų...
Kaip katė su pūsle...

JUOZAS TYSLIAVA

Sovietų Sąjunga turi atominę bombą...

Tai kas?

Amerika jų turi daug ir daug geresnių, negu tos, kuriomis buvo sugriauti du Japonijos miestai...

O kad sovietai kada nors išmoks daryti atomines bombas, — seniai buvo žinoma.

Ir mes patys čia, šioje vietoje, andai pastebėjome:

"Anksčiau ar vėliau atominės bombos paslaptys, kurių, tur būt, yra keletas tūkstančių, išspruks iš Dėdės Samo rankų".

Nėra karišky paslapčių, kurių kiti nesužinotų.

***

Atominė bomba — baisus ginklas.

Bet, ar nebaisios yra dujos, kurias vokiečiai pavartojo pirmajame pasauliniame kare?

Ir tik todėl, kad jos, tos dujos, tokios baisios, tokios pavojingos, šiame kare jų niekas nevartojo.

Tas pats yra ir su atomine energija, kuria, kaip žinoma, galima nukreipti į gerąją ir blogąją pusę.

Ypač dabar, kai atomo skaldymo lenktynėse dalyvaus, mažiausiai trys didžiosios valstybės...

***

Pirmojo pasaulinio karo patyrimai parodė, kad dujos būdavo pavojingos tiems patiems, kurie jas paleisdavo.

Pats Hitleris, paragavęs tų dujų, šiame kare jų nenorėjo vartoti.

Yra žinoma, kad į dujomis užnuodytus laukus kurį laiką negalima įžengti be kaukės.

Dar blogiau su atomine bomba, kuri savo spinduliais ilgam laikui užnuodija žemę, vandenį ir orą.

Taigi, kokia nauda priešui, jei jis į atominėmis bombomis užkariautą kraštą negalės įkelti kojos?

***

Yra žinoma, kad tik po keleto mėnesių Amerikos kareiviai galėjo įžengti į atominių bombų sugriautus Japonijos miestus Hiroshima ir Nagasaki.

O ar kitaip buvo su Bikini, kurio vandenyse ir dabar dar jaučiama atominės bombos spinduliavimo pėdsakai?

Visa tai labai gerai žino ir supranta tie, kurie ruošiasi atominiam karui.

Kiekvieno karo tikslas — taika.

Bet kas iš tos taikos, jeigu po karo nebėra žmonių...

***

Dabar įsivaizduokite, kad Sovietų Sąjunga puola Ameriką...

Tai kas, kad vienas kitas sovietų lėktuvas, prasiveržęs pro amerikiečių apsaugos tinklą, numes vieną kitą atominę bombą?

Bet kiek Amerika, turėdama savo lėktuvų Europoje ir Azijoje, galėtų atominių bombų numesti rusams?

Šiandien Amerika turi tokių lėktuvų ir tokių atominių bombų, kad jų užtektų sunaikinti visiems Sovietų Sąjungos pramonės centrams.

Ar rusai, kurie turi atominę bombą, manote, to nežino?

***

"Kaip katė su pūsle, mes su ta atomine bomba..."

Taip čia, šioje pačioje vietoje, neseniai buvo pastebėta.

Bet faktas, kad sovietai taip greit pavėlėjo atominės bombos gaminimo paslapti, Washingtono vyrams nėra malonus.

Ir jeigu velionis Rooseveltas nebūtų taip artimai žaidęs su Stalinu ir jo bernais Amerikoje, tai ir dabar dar, greičiausiai, sovietai nežinotų tos paslapties.

Deja, anot lietuvių poeto Kazio Binkio, "broliui kardą, priešui ranką kartais tiesti mes išdrįstam..."

SOVIETŲ ATOMINĖ BOMBA IR JOS ATGARSIAI

Prezidento Trumano oficialus pranešimas apie Sovietų Sąjungos teritorijoje įvykusį atominės bombos sprogimą visame pasaulyje sukėlė sensaciją, o pačioje Amerikoje pagreitino visą eilę valstybinio masto sprendimų.

Šitos žinios kongresą kaip tik užtiko sprendžiantį ateinančių metų karinį biudžetą. Manoma, kad šitai turės žymios įtakos, nes jau norima atstatyti senato aviacijos sąskaiton nubrauktuosius 800 milijonų dolerių. Sakoma, kad ši ginklo rūšis esanti pirmutinė puolimo ir apsigynimo linijose.

Washingtono pareigūnai yra nuomonės, kad sovietai savo atominius tyrimus pagreitino tik JAV nepakankamos savo atomo tyrimų apsaugos dėka. Kongreso narys Velde, kuris anksčiau dirbo FBI tarnyboje, reikalauja, kad kongresas pagrindinai patikrintų visas savo apsaugos priemones. Jo manymu, sovietai neabejotinai savo atominės bombos pagaminimą pagreitino trejais ar penkeriais metais todėl, kad JAV vyriausybė per paskutiniuosius 15 metų sovietams buvo perdaug tolerantinga.

Senatorius O'Conor savo rajdijo kalboje ragino priimti įstatymą, kuriuo raudoniesiems būtų uždrausta diplomatiniu ar pusiau diplomatiniu keliu patekti į JAV, tvirtindamas, kad "dabar komunistų geriausieji protai keliauja į JAV ir prisijungia prie penktosios kolonos".

John Foster Dulles, kalbėdamas per "Voices and Events" pareiškė, kad dabartinė padėtis sovietams esanti labai paranki. Komunistai priklausą tai kategorijai žmonių, kurie visas priemones laiko teisingomis, vedančiomis prie tikslo.

Keturi JAV mokslininkai, kurie netrukus po Trumano pranešimo, padarė pareiškimus spaudai, nurodė, kad sovietų pasiektųjų tyrimų išdavoje Amerika jau nebegalinti ilgiau apsaugoti Vakarų Europos. Nobelio premijos laimėtojas dr. Harold C. Urey, vad. sunkiojo vandens išradėjas, pareiškė, kad šiuo metu Europa esanti sovietų malonėje, o, jei dar talka esanti išlaikyta, tai visiškai ne todėl, kad JAV sutrukdytų Vakarų Europos užpuolimą.

Anglijoje konservatorių partija reikalauja atominės energijos klausimą debatuoti Žemuosiuose Rūmuose, o tuo pat metu susirenka posėdžio čia susivažiavę JAV, Kanados ir D. Britanijos atominės bombos tyrinėjimų specialistai mokslininkai.

Prancūzijoje gen. Charles de Gaulle aiškina, kad faktas, jog sovietai pasigamino atominę bombą, žymiai nublankina Atlanto Pakto karinę reikšmę.

Vatikano sluoksniuose vyrauja įsitikinimas, kad dabartinė padėtis reikalaujanti dar didesnės visų tautų konsolidacijos prieš bolševizmą.

Maniloje diplomatai aiškina, kad reikalinga skubiai organizuoti pietryčių Azijos Uniją prieš komunizmą.

Didelio susirūpinimo turi ir Jungtinės Tautos, kurios kaip tik tikisi, kad atominės energijos klausimas, kuriuo pereitoje sesijoje galutinai nieko nenuspręsta, dabar vėl iškils.

Apsaugos sekretorius Louis Johnson (antras iš dešinės) kalbasi su reporteriais, ryšium su prezidento Trumano pranešimu, kad Sovietų Sąjunga turinti atominę bombą...

AMERIKOJE IR PASAULYJE

— **Nuo 1945 m. pradžios** Jungtinės Amerikos Valstybės vakarų Vokietijos paramai išleido per 2 milijonus dolerių.

— **Iš Frankfurto pranešama,** kad vokiečių policija suėmusi vieną vokiečių tautybės asmenį, kuris kaltinamas, norėjęs nužudyti amerikiečių aukštąjį komisarą Vokietijai gen. J. J. McCloy. Komisaro biuras vėltau dementavęs, jog, ištyrus, nustatyta, kad nebuvęs numatomas joks atentatas.

— **Vatikano sluoksniuose manoma,** kad rugsėjo 29 d. Popiežius Pijus XII padarysiąs labai svarbų pranešimą, liečiantį bažnyčios nuomonę ryšium su įvairiomis medicinos naujausiomis problemomis.

— **Amerikiečių ekspertų pareiškimu,** šiemetinis Europos vakarinių valstybių kviečių derlius peržengiąs visų pokarinių metų kviečių gamybą. Šiemet apskaičiuojama apie 36,800,000 tonų kviečių, kas sudaro 86,5% tų valstybių metinės gamybos prieškariniais laikais. Šios žinios liečia tik vakarinės Europos valstybes, nes "rytinės demokratijos" panašių duomenų skelbimą laiko prasižengimu.

— **Naujosios Vokietijos** respublikos parlamentas savo posėdžiuose kelia Vokietijos rytinių dalių klausimą, pabrėždamas, kad be jų nesąs įmanomas valstybės gyvavimas. Taip pat judinamas ir Saaro srities bei Sudetų krašto grąžinimo reikalas.

— **Romos katalikų bažnyčios persekiojimas Čekijoje** vykdomas plačiu mastu. Bolševikinė čekų valdžia savo šnipais apsupo visas bažnyčias ir seka kiekvieną dvasininkų žingsnį.

Neseniai Čekijos žurnalistams išleistas parėdymas išmokti rusų kalbos, "norint pagilinti bendradarbiavimą su sovietine spauda ir išsamiau savo skaitytojus informuoti apie Sovietų Sąjungą". Ta pačia proga čekų spaudos sąjunga pasižadėjo savo rašiniuose vengti "vakarietiškosios spaudos buržuazinio sensationalizmo".

— **JAV laivu iš užblokuotojo Šanghajaus** pavyko ištrūkti 1.219 užsieniečių. Tai pirmasis didesnis užsieniečių transportas iš komunistų užimtosios Kinijos.

— **Toronto uoste stovinčiame laive "Noronic"** kilęs gaisras pareikalavo 132 žmonių aukų, iš kurių 72 atpažintos, 58 neatpažinta, o 2 pasigendama. Pradėtoji kvota, ieškant gaisro priežasčių, dar tebevyksta.

Strasburgo savivaldybėje demokratiniai sluoksniai pasiūlė W. Churchilliui suteikti garbės piliečio teises. Komunistai nesipriešino tam pasiūlymui, bet tuojau padarė ir savo pasiūlymą — suteikti Stalinui tas pačias teises.

Taip atrodo sovietų atominė bomba?

— Gal būt. Gana to, kad vienas amerikietis, naudodamasis gautomis iš anapus geležinės uždangos informacijomis, padarė šį modelį ir išstatė jį karo veteranų parodoje Washingtone.

Kai Lietuvos savanoriai kūrėjai gynėsi nuo bolševikų...

LIETUVOS GYVENTOJAI VIS DAR TREMIAMI

Caro valdžios laikais lietuvių laisvės kovotojų kaulais nusėtas tolimasis Sibiras, bet raudonasis caras laisvės trokštančią tautą naikina pagrindinai, perkeldamas ją Sibiran.

Iš autentiškų lietuvių šaltinių laisvąjį pasaulį pasiekė daug medžiagos, vaizduojančios sovietų užsimojimą be atodairos ir pagreitintai sunaikinti lietuvių tautą.

Per abi okupacijas Lietuvoje bolševikai jau įvykdė septynis masinius gyventojų trėmimus, neskaitant nuolat besitęsiančių kalinių trėmimų, kurie normaliai vykdomi kas mėnesį.

Nėra duomenų, kad trėmimai baigtųsi. Trėmimai siekė kiekvieną Lietuvos kampelį, nors dėl trūkumo priemonių ir ginkluotų pajėgų trėmimams vykdyti, jie buvo ruošiami įvairiais laikotarpiais.

Trėmimams dažniausiai naudojamos amerikoniškos transporto priemonės.

Amerikiečių studebekeriai ir fordai, būdami gana patvarūs ir daug pranašesni už rusiškuosius zyzus, pasiekia, kad ir purvinais keliais, kiekvieną Lietuvos užkampį. Geležinkelio stotyse tremiamieji pakraunami į amerikoniškuosius keturašius vagonus, kuriuos rusai paprastai vadina "amerikankomis". Jais bolševikų pareigūnai dažnai gąsdina pavergtuosius: "Znaješ, čto takaja amerikanka".

Trėmimai vykdomi nepaprastu žiaurumu, neaplenkant nei naujagimių, nei baigiančių savo dienas senelių.

Tremiant nesiremiama valstybinio saugumo sumetimais, bet turima tikslas pagrindinai sunaikinti pavergtas tautas.

Kad tremiamieji negali būti jokie valstybės priešai, aiškiausiai įrodo, kad ir tokios ištremtos šeimos, kaip — Bujanauskienė su keturiais mažais vaikais iš A. Balbieriškio kaimo, Balbieriškio valsčiaus, Prienų apskrities, ištremti 1946 metais vasario šešioliktą dieną per pirmąjį antrosios bolševikinės okupacijos masinį trėmimą šioje apylinkėje. Antras pavyzdys — Vitkauskienė su trim mažais vaikais iš Leipalingio, kurie buvo ištremti tuo pačiu laiku.

Jei kam nors ir pavyksta dėl trėmimo vykdytojų "geraširdiškumo" susigriebti kiek nors maisto ar drabužių, tai jie nubuožinimo neišvengia didesniuose surinkimo punktuose. Minėtų motinų: Bujanauskienės ir Vitkauskienės vaikams buvo neleista pasiimti nei kojinių, nors buvo dvidešimtį laipsnių virš jūros žiemos šaltis. Tik Balbieriškio gerų žmonių pastangom pavyko, apeinant sargybas, priduoti vaikučiam skudurų, kurie gynė juos nuo sušalimo.

Visi sugrūdami ankštai į vagonus, užkalamos durys ir apraizgomi spygliuotom vielom vagonų langeliai. Žiemą kelionė būna lengvesnė, bet vasarą silpnesnieji užtrokšta, ir pakeliui iš vagonų lavonai išmetami.

Badas paverčia žmones visiškais gyvuliais. Kai ant šiukšlynų administracijos pareigūnai išpildavo šiukšles, kildavo peštynės dėl silkės galvos ar kaulų, kuriuos, sutrynę į miltus, ištremtieji virdavo sriubą. Neretam lageryje, kur vergavo labiau "pavojingieji", nuo lagerio kiemo buvo nuskinamss ir suvalgomos visos žolės.

Tremtinė N. pasakoja apie badu mirusį nuo Kaišiadorių senuką. Ėjusi ji iš darbo per mišką ir išgirdusi pakelėje kažką dejuojant. Nusigandusi ir norėjusi bėgti, bet išgirdusi lietuviškai: "Eikš, vaikeli, padėk man, aš mirštu badu". Po krūmokšniais pasakotoja pamačiusi nušlijusį senelį, kuris dar bandė gelbėti savo gyvybę, raudamas dreb̨ančiom rankom žoles. Ji nieko seneliui negalėjusi padėti, be ašarų.

Kita tremtinė giriasi "pralobusi", nes pavasarį pasisodinusi pusantro šimto bulvių. Kai jos užaugs, ji tikisi ir k tiem padėti. Neretai tremtinės, rašydamos laiškus savo artimiesiems tėvynėje, neprašo nei riebalų, nei duonos atsiųsti, o tik tai, ką kiaulės ėda.

Panaši padėtis buvusi ir su apsirengimu bei apavu. Iš Kauno ištremta "Maisto" fabriko darbininkė, skundžiasi, kad ji būtų laimingiausias žmogus pasaulyje, jei ant savo kūno turėtų nors vienus skalbinius.

Susidėvėjus tiem drabužiam, su kuriais jie buvo ištremti, nauji siuvamasi iš trąšinių maišų, kurie atstoja ir skalbinius ir viršutinius darbo rūbus.

Nepakeliamos darbo sąlygos, badas ir epidemijos naikino lagerio gyventojus masėmis. Kiekvieną dieną iš prie lagerio durų pakabintų juodų lentų su kreida įrašytom vergų pavardėm, administracijos pareigūnai pirštu ištrindavo katorginink̨us iš gyvųjų tarpo.

Mirusiųjų lavonus apžarstydavo čia pat netoli lagerio ar darbovietės sniege. Aukščiau minėta Bujanauskienė katorgą išlaikė tik šešis mėnesius. Vaikučiai pasiliko vieni, kuriuos dažnai reikdavo kitiems tremtiniams verkšlenančius atitraukti nuo po langais supilto motinos kapo, kai jie išbadėję ten prašydavo valgyti. Daug ištremtųjų paskęsdavo pavasarį ištvinusiose upėse, ruošdami miško medžiagą plukdyti.

"VALOMOS" KOMPARTIJOS

LONDON (LAIC) — Jau seniau buvo gandų apie "valymus" Lietuvos, Latvijos ir Estijos kompartijose. Šiuo metu paaiškėjo duomenų iš Estijos.

Pasirodo, kad estai komunistai išdrįsę pasipriešinti griežtoms priemonėms žemės ūkio sukolektyvinimui ir trėmimų mastui. Kai paaiškėjo trėmimų planas, Estijos prezidentas Johannes Vares nusižudė. Šiemet dingo planavimo komisijos pirm. O. Septre, užs. reikalų ministras ir ministrų tarybos vicepirm. Nikolai Andresen, švietimo ministras J. Semper ir visa eilė estų komunistų rašytojų ir sekretorių. Jų vietas užėmė importuoti maskoliai. Estijos kompartijos pirm. sekretoriaus N. Karotamm nesimatė šios vasaros iškilmėse, bet jį visur pavadavo 2-sis sekretorius Vikedrov. Talin miestas nepaprastai "išaugo", prigužėjus driskių iš Rusijos.

Sustiprėjus rusiškam elementui Estijos, Latvijos ir Lietuvos miestuose, pradėta šalinti vietiniai partijos pareigūnai.

Tito išvarė devynis Vengrijos diplomatus

Praeitą savaitę Vengrija įsakė laike 24 val. išsikraustyti iš Budapešto 10 Jugoslavijos pasiuntinybės pareigūnų.

Dabar — akis už akį, dantis už dantį... Jugoslavija įsakė apleisti Belgradą devyniems Vengrijos pasiuntinybės tarnautojams. Maža to, Jugoslavija apkaltina Vengriją, sulaužius taikos sutartį su sąjunginink̨ais.

Ginčas tarp Vengrijos ir Jugoslavijos, atrodo, eina prie diplomatinių santykių nutraukimo.

Tuo tarpu Vakarų valstybių žvalgybos žiniomis, naujos sovietų mechanizuotos divizijos atvykusios į Rumuniją. Tokiu būdu aplink Jugoslaviją dabar esančios net septynios sovietų armijos divizijos.

Amerikos Lietuvių Savaitė

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Waterburio lietuvių vaikai, dalyvavę Radijo Valandos suruoštame deklamavimo konkurse. Iš kairės į dešinę: J. Taraškevičiūtė, V. Laureckaitė, Alv. Vaišnys, Al. Malakauskaitė, M. Saulaitytė, R. Taruška, J. Bulotaitė, A. Valečkaitė, R. Šlapkūnas, M. Čempė. Antroje eilėje: Dr. M. J. Colney, Radijo Valandos — Lithuanian Memories — vedėjas, J. Varneckaitė, A. Vaškaitė ir J. Vaškys. Trūksta konkurse dalyvavusių: N. Kudirkaitės ir Ald. Krivickaitės (10,000-nės Amerikon atkeliavusios lietuvių tremtinės) ir Vlado Varnecko, konkurso organizatoriaus. Konkurso teisėjais buvo dail. Edv. Krasauskas ir dr. B. T. Dirmeikis

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius kartu su Radijo Programa, kuriai ypatingu rūpestingumu jau keinti metai vadovauja dr. M. Colney, padedamas kelių naujakurių, rugsėjo 18 d. Linden Parke buvo suruošęs Lietuvių Tautinę Dieną. Suvažiavo tiek žmonių, kiek dar jokia atskira organizacija ir joks lietuvių parengimas toje vietoje nebuvo matęs.

3 val. prasidėjo dienos programa. Ją vedė dr. Colney, ir ji apėmė visą eilę įvairiausių dalykų. Pirmiausia buvo iškilmingai įteiktos dovanos visiems vaikams, kurie dalyvavo radijo programos deklamacijų konkurse. Toliau, gražus 6 vyrų choras išpildė kelias dainas, kurios savo skambesiu žavėjo visus klausytojus. Ypatingai dideliu malonumu buvo išklausytos lietuvių kariškos dainos. Dr. Colney, kaip radijo programos vedėjas, buvo paruošęs dienos dalyviams programą.

Apie 5 val. buvo atlikta antroji programos dalis. Sąjungos pirmininkui adv. A. Oliui negalint asmeniškai dalyvauti, jo kalba buvo užrekorduota Chicagoje ir perduota per radijo garsiakalbį. Savo kalboje adv. A. Olis priminė reikalą didesniu dėmesiu burtis Lietuvos reikalui, stipriau reikalauti Lietuvai laisvės ir kelti ne vien lietuvių, bet ir visų Amerikos gyventojų kuo palankiausius jausmus bolševizmo pavergtoms tautoms. Ta pačia proga adv. A. Olis plačiau palietė ir Lietuvių Dailės Parodos klausimą, kviesdamas visus ją ypatingai remti, domėtis ir kelti jos reikšmę. Po adv. A. Olio įspūdingos kalbos, moterų choras sudainavo kelias liaudies dainas.

Pabaigus lietuvišką programą, atvyko kongresmanas Patterson ir savo sveikinimo kalboje prisiminė gerai pažįstąs lietuvius, kaip garbingos ir istorinės tautos narius. Skatino turėti vilties, kad ateis diena, kada ne vien Amerikoje, bet ir visame pasaulyje visi žmonės bus laisvi. Lietuviai gali didžiuotis dabar sulaukę tiek daug naujų jėgų, tiek puikios energijos ir tiek daug naujo kraujo.

Po Pattersono kalbos dalyvius sveikino buv. senatorius Sallivan, Waterburio miesto majoras Snyder ir rev. R. Anderson. Visi sveikintojai linkėjo lietuviams kantrybės, vilties ir darnumo kovoje už savo tautos išlaisvinimą.

Baigiant šventės programą, atvyko ir Waterburio skyriaus pirmininkė J. Stulginskaitė, kuri po dviejų mėnesių kelionės po Europą, tą pačią dieną grįžo iš Europos. Ji savo trumpame sveikinimo žodyje priminė visiems skubų reikalą gelbėti dar ten tebesančius lietuvius, parūpinant jiems darbo garantijas.

Po programos dienos dalyviai naudojosi turtingu bufetu, gera virtuve ir visais gegužinės malonumais. Ypatingai gerai šventės nuotaikai padėjo skoningai paruošta Lietuvos krašto parodėlė paveiksluose. Žinomo fotografo Vyt. Augustino puikios nuotraukos, gražiai išdėstytos, priminė žmonėms Lietuvos pažangą, parodė įvairias Lietuvos gyvenimo sritis. Gausus knygų ir tautodailės stalas taip pat prisidėjo prie šventės gero įspūdžio. Care and Relief loterija ir šalpos kampelis nuolatos ragino žmones nepamiršti, jog šalia sotaus Amerikos gyventojo stovi išbadėjęs, nuplyšęs ir be vilties lietuvis tremtinys Europoje. Dail. P. Osmolskio padarytas specialus propagandinis plakatas visiems kalbėjo apie platesnį geros širdies reikalą.

LIETUVIŠKOS ATVIRUTĖS

Waterburio Lietuvių Care Relief Club išleidžia kalėdinių atviručių, pagamintų dailininko Edv. Krasausko. Atvirutės tikrai meniškos, su lietuviškais ir angliškais užrašais ir pritaikintos geram skoniui. Jų kaina: 20 atviručių tik vienas doleris. Jau priimami užsakymai. Rašykite: Care Relief Club, 148 Grand Street, Waterbury, Conn.

Trumpai

Margučio Radijo programa Chicagoje rugsėjo 11 d. paminėjo A. Vanagaičio pusmečio mirties sukaktį. Ta proga per radiją kalbas pasakė J. Daudžvardienė, adv. A. Olis, dr. S. Biežis, adv. A. Lapinskas ir K. Deveikis. Dainų programą atliko Ono Biežienė.

Šiuo metu, kaip žinia, vykdomas Vanaigaičio Paminklui Statyti Fondo vajus ir numatoma sukelti apie 50.000 dol.

Vytautas Beliajus, žinomas šokėjas, vasaros mėnesius praleido Kalifornijoje, kur jis universitetų ir draugijų kviečiamas, mokė tautiškų šokių. Išvykstant iš Kalifornijos, Oaklande jam buvo surengtas bankietas, kuriame dalyvavo ir miesto mėras.

Juozas Maceina, SLA iždo globėjas, laimėjo respublikonų partijos kandidatūrą Jury Commissioner pareigoms Pittston, Pa. Lapkričio mėn. rinkimuose Maceinai dar teks nugalėti savo oponentą, demokratą A. E. Dennis.

Adv. F. Bradchulis, Vienybės skaitytojas ir rėmėjas Chicagoje, eidamas gatve susižeidė, bet dabar jau sveiksta. Adv. Bradchulis, į Ameriką atvykęs 1883 m., Chicagoje išgyveno 65 metus ir jau sulaukė 82 m. amžiaus.

Pranas Bastis, žinomas Chicagos biznierius, lietuviams tremtiniams Vokietijoje išrašė 150 darbo ir buto garantijų.

Illinois Valstybės Taupymo ir Skolinimo bendrovių konferencijoje lietuviai sudarė gausią atstovybę. Įvairias tos rūšies lietuviškas įstaigas atstovavo: Varkala, Kazanauskas, adv. Lapinskas, Mozeris, Zekas, Sadauskaitė, Rupkevičius, adv. Gugis, ir J. Gribauskas.

Lietuvių Teatras Chicagoje gruodžio 4 d. statys veikalą apie dr. Vincą Kudirką. Režisuoja Stasys Pilka.

Kipras Bielinis, žymus Lietuvos socialdemokratų partijos veikėjas, rugsėjo 19 d. atvyko iš Vokietijos (per New Yorką) ir apsigyveno Bostone, kur jis, kaip teko girdėti, dirbs Keleivio redakcijoje.

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIAI

Lietuvai Remti Draugija, sudaryta iš vietos lietuvių septynių draugijų ir klubų, 1940 m. spalio 10 d. šaukėsi į lietuvių organizacijas dalyvauti suvažiavime, kurio tikslas subendrinti veikimą kovai prieš Lietuvos Nepriklausomybės priešus ir pavergėjus.

Suvažiavimas įvyko 1941 m. sausio 26 d. Lietuvių Ūkėsų Klubo salėj, 12 Vernon st., Worcester, Mass. Suvažiavime dalyvavo 34 lietuvių organizacijų 78 delegatai ir 10 pavienių veikėjų ir nutarė sudaryti centrinį komitetą iš 21 atstovo.

Centrinis LRD Komitetas savo posėdy 1941 m. kovo 2 d. pareigomis pasiskirstė taip:

Valdyba — A. Kriaučialis, pirm., A. Janušonis ir J. Tuinila — vicepirm., J. Samsonas — sekr., J. Dvareckas — ižd., Pečiulis ir W. V. Anesta — iždo globėjai, J. Kiškis, Br. Simokaitis, J. Kyba ir A. Matjoška — spaudos komisija.

Parengimų komisija: Br. Kontrimas — pirm., nariai — Vasiliauskienė, Ramanauskas, Stasiulis, Ruskey, Marcinkevičius. A. Januškevičienė ir K. Mereškevičius.

Tokia buvo Lietuvai Remti Draugijos pradžia.

Jau penkeri metai, kai karas pasibaigė, tačiau jo padariniams galo nesimato. Sovietai iš Lietuvos vis dar tebegabena lietuvius į Sibirą, turėdami tikslą išnaikinti visą tautą. Dar nėra sutvarkytas tremtinių klausimas, tik pastaruoju metu atgabenama jų kiek daugiau. Todėl pasunkėjo senelių, ligonių, neturinčių galimybės išemigruoti, padėtis. Tokių yra nemaža. Jiems parama reikalinga greita ir gausi.

Taigi LRD vis dar turi darbo. Jos tikslas dar nėra pasiektas. Pagrindinį tikslą bus lengviau pasiekti, kai sutvarkysime tremtinių reikalus, kai visus iki vieno saviškius ištrauksime iš stovyklų Vokietijoje, kai visi atsistos ant savų kojų, kai visi ims patys savo gyvenimo gerbūvį kurti, kai bus pasirūpinta negalinčiais save išlaikyti.

Džiugu vartyti nutarimų knygų lakštus, kur aptinki: AL Tarybai $500, BALF'ui $2166, International Rescue Relief Committee $550, pasiųsta 106 pakietai už $831. Be to, paskiri skyriai siuntė siuntinius. Vienas skyrius per metus turėjo $3656 įplaukų ir $3300 išlaidų ir t.t. ir t.t.

Juk tai tikrosios lietuvių širdies darbas savo tautiečių likimui palengvinti

Arba vėl, 1941 m. seime dalyvauja 34 organizacijų delegatai, 1942 m. — 27, 1943 — 31. Liūdna, kad 1946 m. bedalyvauja 13 organizacijų, 1947 m. — 1O.

Atgaivinkime veiklą. Darbas tebeeina, reikia tik jį pagyvinti. Atmetę kasdieninius rūpesčius, dar kiek padirbėkime. Kurie privargome, pasiieškokime, kas mus Tėvynės labui pavaduotų. Raginkime, veskime taip sėkmingai eituoju keliu. Rašykite apie savo darbus, savo nuotaikas, sunkumus centrui. Sykiu dirbdami gilesnę vagą, ilgesnį barą išvarysime.

Neturis artimųjų ar paliegęs senelis — senelė, bei suvargusi našlė su mažais vaikais dar tebelaukia garantijų, dar ir šiandien jiems parama reikalinga, juo labiau, kad šiuo metu Vokietijoje stovyklas mažina, kitas uždaro, iškeldami tremtinius kitur.

Pagaliau Tamstos, gerbiamieji LRD nariai, patys tą reikalą gerai suprantate.

L.R.D. Centras drįsta priminti Tamstom, kad rūpesčiai Draugijos ne tik nesibaigė, bet šiuo metu jie dar pagausėjo. Centras ypatingą dėmesį kreipia į naujai atvykusius tremtinius ir prašo savo darbu prisidėti Draugijos tikslus įgyvendinti.

Dirbkime Lietuvai, laisvė tikrai bus atsiekta.

Visais Draugijos reikalais kreipkitės į Draugijos Centrą - 99 Ward St., Worcester, Mass. arba į Draugijos sekretorių Vytautą Končių 328 E St., So. Boston 27, Mass.

L.R.D.Centro Sekr.
Vytautas Končius

Inž. Jonui Vasiliauskui su p. Brone Stanionyte, sukūrus lietuvišką šeimos židinį, reiškiame nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus.

TMD Bostono Skyriaus
Valdyba

RADIJO PIKNIKAS

Lietuvių Radijo Korp. didysis "Piknikas po stogu" ir Šurum-Burum artinasi: jis įvyksta gražiam Brockton Fair-Grounds, Brocktone spalio 2 d., sekmadienį.

Programa bus tikrai įdomi. Joje dalyvaus Worcesterio Lietuvių Būbnų Drum-Corps, vadovaujant gražuolei Drum Majorette Julijai Sinkevičiūtei, kuri buvo išrinkta "Miss Lithuania of N. E." Bus mėgėjų boksininkų rungtynės, angliškai sakant, 3 bout amateur boxing exhibition. Gros populiarus Mickey Haberek orkestras šokių kontestui. Šokių kontesto laimėtojai gaus gražių dovanų. Šokių kontestuose dalyvauti kviečiama čia gimusius ir naujai atvykusius. Bus traukiamos įvairios ir puikios ir naudingos dovanos.

Komitetas kviečia visus, jaunus ir senus, suvažiuoti į paskutinį šio sezono didelį "good time" suvažiavimą.

Steponas ir Valentina Minkai

E. A. Banellis, Utah valstybėje gyvenąs lietuvis, išvystė rinką rūkytai kalakutienai. Jis turi pirkėjų 33 Amerikos valstybėse.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Rugsėjo 18 d. čia įvyko buvusių tremtinių visuotinis susirinkimas, kurį atidarė tremtinių bendruomenės pirmininkas adv. Alg. Leonas.

Susirinkimą pravesti buvo pakviestas veterinarijos gydytojas Stasys Kanauka ir sekretoriauti Danutė Vieraitytė

Buv. pirmininkas Alg. Leonas padarė platų ir išsamų pranešimą apie nuveiktus darbus. Valdybos veiklą susirinkimas priėmė. Susirinkimas nutarė, kad visi dirbantieji buv. tremtiniai į mėnesį turi mokėti po 25 centus. Pinigai bus panaudojami bendram lietuviškam reikalui. Susirinkimas vienbalsiai naują valdybą įgaliojo atstovauti juos visur buv. tremtinių vardu. Susirinkime buvo iškelta mintis steigti taupomąsias kasas, sueiti į glaudų kontaktą su vietinėmis lietuviškomis organizacijomis, stengtis įsigyti šėrų akcinės bendrovės, kuriai priklauso lietuvių svetainė, nes, mirštant seniesiems lietuviams bendrovės nariams, juos įsigyja svetimtaučiai.

Į naują valdybą išrinkta šiuos asmenis:

Veter. gyd. St. Kanauka, adv. Alg. Leonas, C. Surdokas, P. Jaras ir O. Keženytė.

Revizijos komisijon išrinkti: M. Brazauskas, V. Paplonskis ir T. Bričkaitis.

Baigus susirinkimą, Alg. Leonui pasiūlius, buvo nutarta, kad susirinkimo vardu naujoji valdyba pasveikintų šv. Alfonso parapijos kleboną kun. dr. Mendelį ir padėkotų jam už jo paramą tremtiniams.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Rugsėjo 18 d. čia įvyko labai šaunios ir didelės Petro Dukevičiaus su Terese Fornacijo vestuvės. Vestuvių puota įvyko Lietuvių Svetainės didžiojoje salėje, dalyvaujant apie 450 kviestinių svečių.

Jaunųjų pabroliais buvo: Jonas Adomaitis, Jonas Jasaitis ir Jonas Kašinskas. Pamergėmis: Josefina Fornacijo, Emilija Padžiukiūtė ir Emilija Glebiūtė. Svotais: Juozas Palonis ir Juozas Kašinskas. Svočiomis: Veronika Volonienė ir Stella Kašinskienė.

Vestuvės buvo gražiai paruoštos, grojo gera muzikantų kapela, tat smagiai ir gražiai pasilinksminta ir pasišokta iki vidurnakčio. Šoko ne tik jaunimas, bet ir senimas.

A. Čs

Providence Auto Supply Co.
L. J. SAVITSKY, Sav.
Įvairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai pabūklai
201-205 W. MARKET ST.
Tel.: 9206 Scranton, Pa.

BILL'S CAFE
Vincas Tamulaitis, Savininkas
ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
282 E. MARKET ST.
Tel.: 3-9891 Wilkes-Barre, Pa

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

Juozapaitis Cafe
Restoranas ir Baras
18 S. Fremont St.
Baltimore, Md.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

C. WILLIAM KACHAUSKAS JR
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Baltimore, Md.
Telefonai:
LExington 5714
MUlbery 5617

Garden Hotel & Cafe
A. ZINZELETA, Sav.
Geri gėrimai ir užkandžiai
švarūs kambariai
612 E. Lombard St.
BALTIMORE 2, Md.
LExington 8229

Bus Stop Restaurant
Marianna Lakavičius, Sav.
Įvairūs gėrimai, geras maistas
821 Bank St.
Waterbury, Conn.

Tareila's Drugstore
As graduate fermacist
in charge at all time.
826 Bank St.
Waterbury, Conn.
Telefonai: 3-9953, 4-9542

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

WATERBURY, CONNECTICUT

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

JOHN STREET PACKAGE STORE
Didžiausias DEGTINĖS, VYNO, ALAUS ir kitokių GĖRIMŲ PASIRINKIMAS
Peter G. Vitas ir Leon Raskauskas, Sav.
45 John Street Tel.: 3-6669

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet Tel. 3-9932, 3-6864

NEW BRITAIN, CONN.

Bill's Restaurant
Vytautas Degutis, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies maistas.
Šokiai šeštadieniais ir sekmadieniais
810-814 Stanley Street

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai,
31 Spring Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8288

A. P. KARLONAS
Laidotuvių Direktorius
280 Chestnut Street
Tel.: 9-1181

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

FRANK T. ROHM
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdesio valandą sąžiningai patarnauja.
434 STRATFORD AVE., BRIDGEPORT, CONN.
Tel.: 4-8498

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
BRIDGEPORT, CONNECTICUT
Tel.: 3-4696 Namų tel.: 4-6611

PAULONIS MOTOR COMPANY
A. F. Paulonis, Sav.
Plymouth, Dodge Automobiliai, Dodge Sunkvežimiai
Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisymas
521 - 23 E. CENTRE STREET
Telefonas: 2786 SHENANDOAH, PA.

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklų ir mėsos paskirstymo įmonių
137 FRANKLIN AVENUE
Tel.: 4-6185 - 6186 SCRANTON, PA.

JONAS STIRNA
Restoranas ir Baras
Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi Scrantono lietuviai ir kitataučiai.
120 W. MARKET STREET
Telefonas: 3-9681 SCRANTON, PA.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividentas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki $5000.00.
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

Veltui šis ilgesio kupinomis akimis šunelis laukia šeimininkų, kurie žuvo garsioje Noronic laivo nelaimėje.

LIETUVIAI PASAULYJE

— **Sao Paulo lietuviai**, užbaigę septynių savaičių misijas, Vila Zelina rajone pastatė lietuvišką stilizuotą misijų kryžių.

— **Brazilijoje išeinantį lietuvių dvisavaitinį žurnalą** Mūsų Lietuvą iliustruoja iš Vokietijos britų zonos atvykusi dailininkė Stančikaitė - Abraitienė.

— **Anglijoje gyvenantieji lietuviai**, susitaupę pinigų, vis stipriau įsikuria. Paskutiniu metu vėl padaugėjo lietuvių namų savininkų skaičius. Lietuviai namus įsigyja daugiausia pramonės rajonuose.

— **Medicinos daktaras Ant. Josiukas**, anksčiau dirbęs mokslinį darbą Kanados McGiel universitete, pasirašė sutartį su Toronto universitetu, kuriame jis dirbs mokslinį tyrinėjimo darbą džiovos srityje.

— **Viso pasaulio lietuviai** iškilmingai paminėjo Rugsėjo Aštuntąją, suruošdami minėjimus su paskaitomis ir meninine programa. Didžiausioji britų zonos lietuvių stovykla Diepholze tą dieną lietuviškas dainas transliavo per Bremeno vokiečių radiją. Dainavo "Aušrinės" choras, diriguojant Mykolui Liuberskiui.

—**Latvių rašytojas E. Skujenieks** išvertė, o viena latvių leidykla Vokietijoje išleido lietuvių rašytojo Vinco Ramono romaną "Kryžius". Šis romanas buvo gavęs BALF'o literatūrinę premiją.

— **Lietuvių Bibliografinis Archyvas**, kuris, iš Vokietijos ir Austrijos išvykus jo atstovams į JAV, vienintelis Europoje rūpinasi lietuviškosios spaudos registracija ir rinkimu, paskutiniu metu ypač praturtino savo Pabaltijo skyrių. Archyvas įsigijo buv. Suomijos užsienių reikalų ministerio dr. R. Holsti bibliotekos rinkinį apie Pabaltijį. Šis archyvas yra Šveicarijoje. Jį tvarko dr. J. Gerutis.

— **Pirmiesiems emigrantams gražiai užsirekomendavus, N.** Zelandijos vyriausybė ruošiasi naujų tremtinių priėmimui. Zelandijos lietuviai jau rašo garantijas savo giminėms ir pažįstamiems, tuo būdu norėdami sustiprinti savo kolonijas.

— **Australijos lietuvių** tarpe besidarbuojąs lietuvis kun. A. Tamulis rūpinasi įkurti lietuvišką parapiją tame mieste, kur susiburs daugiausia lietuvių.

— **Australijos laikraščiai** vis daugiau rašo apie lietuvių sportininkų laimėjimus, o australų sporto visuomenės tarpe lietuviai yra jau gerai žinomi, kaip garbingi sporto įvairių šakų atstovai. Spauda ypatingai mini futbolininką Langevičių Sydnėjuje ir Melbourno emigrantų futbolo narį Baškį. Didžiausią vėją visame krašte sukėlę lietuviai krepšininkai, ypač melbourniečiai, kurie pateko į Viktorijos pirmenybių dalyvius.

— **Buenos Aires mieste** vietinių lietuvių rūpesčiu, pagamintos lietuviškų dainų plokštelės. Savo dainų įdainavo vietos šv. Cecilijos vardo vyrų choras, pianinu palydint A. Kuprevičiui. Smuikininkė E. Kuprevičiūtė įgriežė Br. Budriūno Raudą, o jos brolis pianistas A. Kuprevičius — paskambino du M. K. Čiurlionio preliudus.

— **Venezueloje, Caracas mieste**, išeinąs dienraštis La Religion pirmame puslapyje patalpino platų straipsnį apie lietuvius, kurių šiame krašte jau yra apie 2,000. Laikraštis labai gražiai apie juos atsiliepia.

— **D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba**, norėdama supažindinti britų visuomenę su Lietuva ir su D. Britanijoje esančiais lietuviais, gavo lietuvišką filmą, kuri bus rodoma visame krašte. Filmą sudaro 4 dalys: "Lithuania" — nepriklausomos Lietuvos gyvenimas, "Ten, kur Nemunas banguoja" — Lietuvos vaizdų filma lietuviškos muzikos garsų fone, "Brangioj tėvynėj" — vaizdų ir muzikos filma ir "Kodėl mes bėgome" — okupaciniais metais Lietuvoje įvykdytųjų žudynių vaizdai, paryškinti gyvu žodžiu ir muzika.

GERIAU VĖLIAU, NEGU NIEKAD...

Vienybės anketos atgarsiai Argentinoje

(Laiškas Vienybei iš Argentinos)

Kas naudingesnio gali būti mūsų tautai, kaip bendras susipažinimas, susiartinimas ir bendro darbo tėvynės labui suderinimas? Be išsikalbėjimo, be pasisakymo ilgiau truktų susipažinimas ir susiliejimas į bendrą visuomenę.

Kaip ilgai ateivis gali būti naujoku? Metus, dvejus, dešimtį, o paskui jau pirmieji bus seni ateiviai. Nejaugi vėliau atvykę privalės nuo įžengimo naujon šalin pradėt išeivijos istoriją nuo savo piršto pajudinimo ir veikti atskirai? Visi, kuriuos likimas atbloškė Naujan Pasaulin, sudaro bendrą išeivijos visuomenę. Airis, atvykęs į JAV, nekuria naujų organizacijų, bet prisideda prie esančių, japonas ir žydas taip pat daro. Tat kodėl mes turėtume ieškot "naujų Amerikų"? Skaldyk ir valdysi? Bet juk mus pakankamai priskaldo svetimi!

Skaitau Vienybėje nuotykius ir nuotykėlius, vykstančius tarp senų amerikiečių ir naujokų. Tas kliudytų juo greitesniam visuomenės subendrinimui, kuris tvirtintų, kad neigiamybės reikia slėpti. Nėra logiškas naujokų grupės raginimas naujai atvykstančiųjų 'nepasisakyti spaudoje. O jeigu nėra kas sakyti, tai kam laikyt kažkokia problema neatidėliojamą įsijungimą? Veikiant sykiu, bus kritikos teisė ir savaime išnyks bereikalingoji "kiniška siena".

Į JAV iki šiol jau atvyko bene 11,000 naujos kartos žmonių, žinoma, ne vien jaunimo, bet naujų žmonių, kuriems teks persiorentuoti, kol pripras prie naujos šalies gyvenimo. Mūsų išeivijai tai brangus įnašas, jei tik nebus artistų, kurie vaidins Krylovo pasakėčią apie gulbę, vėžį ir lydį...

Argentinon po antrojo pasaulinio karo vos vienas tūkstantis naujų brolių atvyko. Jiems nežinomi mūsų pirmieji žingsniai naujoje šalyje. Mes iš nieko sukūrėme savo spaudą ir organizacijas. Prieš 20 metų čia nė vienas lietuvis neturėjo telefono, nei auto, nei piano. Dabar vien Buenos Aires ir jo priemiesčiuose lietuvių pramonės ir prekybos įmonėse dirba keli tūkstančiai darbininkų. Bent 500 lietuviškų pavardžių yra vien sostinės telefono knygoje. Keli šimtai lietuvių turi nuosavus automobilius (kurie čia tris kartus brangiau kaštuoja, negu JAV). Dauguma šeimų gyvena savo namuose. Ne tik gimnazijose, specialiose mokyklose, bet ir universitetuose priskaitome nemaža lietuvių studentų; kur auga jaunimas, tuose namuose skamba pianas ir t.t. Ir naujokai žino, kad čia lengva savon sąskaiton dirbti, dėl to jie turi pagrindo stebėtis, kad ne visi lietuviai tapo fabrikantais ir prekybos įmonių savininkais. Jeigu žinotų, kokia buvo pradžia, tai nesistebėtų. Kolonija dėkinga naujokams, kad scenos meno darbe jie varo naują ir reikšmingą vagą. Bent dešimtas jų nuošimtis dalyvauja visuomeniniame darbe, o dėl to tie nėra materialistai.

Visiems mums, prieš pusšimtį metų tapusiems išeiviais ir dabar išeivijon patekusiems, turi būti vienas vienintelis tikslas — kovoti už Lietuvos išlaisvinimą iš okupantų vergijos. Bendras kovos frontas susidarys tik tada, kai išnyks "pirmenybių" klausimas — kas kada atvyko, kas jautresnis, kas didesnis tėvynės mylėtojas. Tie,, kurie savo veikla mėgina išsiskirti iš bendro išeivijos kamieno — silpnina mūsų tautos jėgas.

Anketa, tai ne "gnaibymas", bet gydymas arba "glostymas". Neišsikalbėjus, visuomet pasireikštų žalingi skirtumai, kurie neigiamai veiktų laisvoje šalyje gyvenčią mūsų visuomenę, ją krikdytų. "Savikritika" neleistina (išėjo iš mados) tik pas totalitarus. Ji baisi tik nenuoširdžiam žmogui.

Dar paskaičius Vienybės bendradarbių balsus anketoje, atrodo, kad pas jus puikiai susikalbama lietuviškai, kad kaskart "vieni kitus" geriau supranta ir savaime nyksta neigiamybės, kurių neaptarus ir nepašalinus, ne taip jau lengva surasti bendrą kalbą. O ją suradus, jau daug lengviau atsispirti prieš "vieniems ir kitiems" bendras negeroves.

Nadas Giedraitis

PRAŠO DARBO IR BUTO GARANTIJŲ

Lietuviai, iškvieskite šiuos tremtinius, kurie dar neturi darbo ir buto garantijų ir prašosi amerikiečių pagalbos. Jie neturi nei giminių, nei pažįstamų.

Juknevičius, Jonas — 43 m. amžiaus, žmona Elena, 41 m. ir duktė Dalia 17 m. amžiaus.

Rašo taip: "...darbo nebijau ir, manau, rekomendavę neturėsite nemalonumų. Sutinku dirbti bet kurį darbą, tik ne žemės ūkyje. Iš tikrųjų menki bus iš manęs ir mano žmonos darbininkai ūkyje, o apvilti ką nors nenorėčiau.

Mano specialybė yra elektrotechnikas bei radiotechnikas, galiu būti braižytojas ir dirbti bet kurį darbą fabrike ar prie namų..."

Jonas Juknevičius, Kunersbergerstr. 12, Memmingerberg, (13b) Memmingen, Germany, US Zone.

***

Morkūnas Vaitiekus, 39 m. amžiaus, žmona Viktorija 31 m. amžiaus ir du vaikai — Vidmantas 11 m. amžiaus ir Viktoras 4 m. amžiaus. Rašyti: Vaitiekus Morkūnas, Lithuanian DP Camp, Dillingen am Donau, Germany, US Zone.

***

Spakauskas Kazimieras, 49 m. amžiaus, žmona Genovaitė, 37 m. amžiaus, vaikai — Genovaitė, 11 metų ir Aldona, 6 metų amžiaus. Rašyti: Lithuanian DP Camp, Dillingen am Donau, Germany, US Zone.

DYPUKUS IŠ VOKIETIJOS KAIP ŠLUOTA ŠLUOJA

Padidėjęs emigracijos tempas Vokietijos tremtinių stovyklose labai jaučiamas. Paskutiniuoju metu teko gauti porą laiškų iš britų zonos lietuvių stovyklų. Stovyklos retėja, nes, didesniam jų gyventojų skaičiui išvykus į emigracines stovyklas, likusieji yra perkeliami ir sujungiami su kitų tokių pat stovyklų likučiais. Susidaro nuolatiniai tremtinių stovyklų centrai, kur norima dar šiaip taip išlaikyti lietuviškąsias mokyklas ir kitokį kultūrinį tremtinių gyvenimą. Britų zonoje vienu tokių centrų yra Diepholzo liet. stovykla. Dviejuose savo rajonuose ji anksčiau talpino apie du tūkstančius gyventojų. Įvasarėjus, tuo metu, kai prasidėjo didesnis emigracinis judėjimas, stovyklos veidas pagrindinai pasikeitė, nes, išvykus seniesiems gyventojams, iš paskirų likviduojamųjų stovyklų, vis atvežami ir įkurdinami nauji. Štai, pažodžiui, kaip rašo apie šią stovyklą vienas mūsų skaitytojas: "Mūsų stovyklos gyvenimas eina nuobodyn. Seni pažįstami nyksta: jau išėjus į tarpbarakius sunku besutikti žmogų, kuriam iš tolo galėtumei vardu šūktelti. Praeitą savaitę į emigracinę stovyklą išleidome šimtą dar senųjų mūsiškių. Dabar paraginta per šimtą naujai pasirengti dokumentacijai. Tarp barakų žmonės dar vaikšto, bet tokie iškilmingi ir mandagūs. Žinai, kad ir jie dypukai, bet apie juos maža ką težinai ir, kai žinai, kad ir jie apie tave ne ką daugiau težino, tai beveik liūdna pasidaro, kad nebeužteks laiko susipažinti ir susigyventi, jei taip greitai veš. Tiesa, yra liūdnais veidais moterų su mažais vaikais ir senesnių žmonių, kurie vaikšto panertomis nosimis, nelyginant tik skardinėlę su valdiška sriuba bematydami. Neži-

Kitame laiške sakoma: "Dypukus iš Vokietijos kaip šluota šluoja. Anąkart išlydėjome net su ašaromis savo kaimynus. Aš su šeima jau po dokumentacijos. Gali jau pradėt kepti duoną ir pirkti druską mano plačiosios giminės sutiktuvėms. Žmonės baiminasi, kad jau bilius išsibaigė, tai tie, kurie dar nebuvo kviesti dokumentuotis, sėdi kaip ant žarijų. O tos garantijos vis dar nesirodo. Sako, kad jos kaip Odisėjas, kol apkeliaus vandenynus, tai bus sumirkusios kaip kempės. Na, bet gi žiūrėsime. Kad tik ta jų Amerika nebūtų Vokietijoje, o tai tada, tai sudiev, gyvenimėli...

Beje, tie "amerikiečiai" (kalbu apie dypukus) mažai teparašo. Negi jie visi galvoja, kad mes iš Jūsų tik siuntinių laukiame, o mums laiškai nesvarbu..."

**BAISIOS BOMBOS ATOMINĖS
DAR BAISESNĖS AKMENINĖS**

Sovietai turi bombą
(Gal būt, ir nemanei).
Ar turi, ar neturi,
Vis tiek juos trauks velniai.

Kodėl gi neturėti,
Jei davė trumanai!
Tik reikia panorėti —
O gausi būtinai.

Bet žmonės — ne beždžionės:
Reikės — tai ir gyvuos,
Nors tūkstančiai atomų
Jiems kristų ant galvos.

O Stalinas vargšelis
Kame bepasidės,
Kai rusai prie atomo
Dar akmenį pridės!

PAKEITĖ IMIGRACINES KVOTAS

JAV prezidentas šiemet liepos 27 d. pakėlė Graikijos emigracinę kvotą iš 307 ligi 310, Sovietų Sąjungos iš 2,712 ligi 2,798 ir sumažino Italijos kvotą iš 5,802 ligi 5,799 ir Rumunijos iš 377 ligi 291. Naujas kvotas (po 100 kiekvienai) paskyrė Izraeliui, Jordanui, Sirijai ir Libanonui, išbraukdamas egzistuojančią jungtinę (123) Sirijos ir Libanono kvotą.

Immigration Act of 1924 dalis 12(c) numato tokį pakeitimą kvotų toms šalims, kurių politines sienas JAV pripažista.

Dodecaneso saloms atitekus Graikijai, pakilo ir Graikijos kvota. Bukoviną atskyrus iš Rusijos ir prijungus Sovietų Sąjungai, padidėjo Sov. Sąjungos kvota. Šias permainas įvykdė taikos sutartys su Italija ir Rumunija, kurios įsigaliojo nuo 1947 m. rugsėjo 15 d. ir po kuriomis pasirašė JAV.

Nepaisant politinių sienų, egzistavusių, gimstant imigrantams, gimęs Bukovinoje, dabar priklauso prie Sov. Sąjungos kvotos ir imigrantas, gimęs Dodecaneso salose, priskirtas prie Graikijos kvotos. Nors taikos sutartimi įkurta laisvoji Triesto miesto teritorija, jai nėra atskiros kvotos. Tenai gimę žmonės priskirti Italijos kvotai.

Iš viso JAV prezidentas pakėlė kvotas iš 153,929 ligi 154,206.

Lietuvos kvota vis pasilieka 386, Latvijos 236 ir Estijos 116.

— **Philadelphijos Simfonijos Orkestras šiais metais švenčia 50 metų sukaktį.**

BARON'S BAR

W. Baranauskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: GR 3-9995

PHILADELPHIA, PA.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

A. MIEŽIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Regent 9-4156 Philadelphia

WINIFRED'S
MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St. Philadelphia.
EVergreen 2-3961

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford ave.)
Tel. JEfferson 3-2328

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

JOHN STARAHS
Restaurantas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) Philadelphia, Pa.

HUNTINGDON CAFE, INC.
B. Naujokas, *Prez.* Nell Naujokas, *Sekr. Išd.*
DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS
Geriausia valgykla apylinkėje
918 W. HUNTINGDON ST.
RAdcliffe 5-9745 PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STevenson 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11. N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at, Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis, 1949 m. rugsėjo 30 d.

KALBOS APIE ATOMINĘ BOMBĄ

Dabar, kai paaiškėjo, kad ir rusai turi atominę bombą, tai kalbos šiuo klausimu vėl pagyvėjo.

Faktinai, ieškojimas būdų skaldyti atomą mokslininkams, palyginti, jau seniai yra aktualus. Pirmą kartą pasaulis konkrečiai išgirdo apie atomo skaldymą 1905 metais, kai žinomas vokiečių mokslininkas Albertas Einsteinas, kuris, beje, dabar gyvena Amerikoje, paskelbė savo reliatyvizmo teoriją. Vėliau, tuojau po pirmojo pasaulinio karo, 1919 metais, lordas Rutherford paskelbė, kad jam pirmą kartą pasisekė perskelti atomą, kas atitiko tiksčiau sakytą Einsteino teoriją.

Prieš pat antrąjį pasaulinį karą, 1939 metais, jau daugelio tautų mokslininkai buvo pasiekę tam tikrų rezultatų atomo skaldymo srityje, ypač kiek tai liečia uranijų. Nenuostabu, kad prezidentas Rooseveltas tų pačių metų rudenį, Europos karo gaisrui plečiantis, paskyrė specialią mokslininkų komisiją, kuri intensyviai ėmėsi ieškoti, kaip atominę energiją būtų galima panaudoti priešui atsiginti arba jam pulti.

Su Anglija ir Kanada glaudžiai bendradarbiaudamos, Jungtinės Valstybės netrukus surado būdus tam naujam baisiam ginklui — atominei bombai — gaminti. Kaip žinoma, 1945 metais Amerika jau turėjo atominės bombos gaminimo paslaptį. Rezultate, pirmosios tokios dvi bombos buvo numestos į Hiroshima ir Nagasaki...

Tai buvo Atominio Amžiaus pradžia.

Nuo to laiko Jungtinės Valstybės yra išbandžiusios keletą tokių atominių sprogimų — vandenyje, virš vandens ir t. t. Šiandien Amerika turi pasigaminusi daug ir daug geresnių atominių bombų, negu ta, kuri pirmą kartą buvo išbandyta New Mexico tyruose — 1943 metais.

NIEKAS NETURĖS MONOPOLIO

Kai tik paaiškėjo, kad Amerika turi atominę bombą, mokslininkai tuojau įspėjo, sakydami, kad ši paslaptis, kaip ir visos kariškos paslaptys, ilgai netvers. Pasirodo, sovietų šnipai Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje savo medžioklę pradėjo jau karo pradžioje, kai apie atominę bombą dar mažai kas svajojo.

Dabar, aišku, prasidėjo atominės lenktynės. Bet manoma, kad iki sovietai atominės energijos tyrinėjimo srityje pasieks tą laipsnį, kuri yra pasiekusi Amerika, praeis daug laiko. Jau dabar Amerikos mokslininkai projektuoja atominę energiją varomų lėktuvų gamybą. Ir manoma, kad tokie lėktuvai, kuriais be kuro papildymo trumpiausiu laiku galima apskristi dešimt kartų aplink žemės kamuolį, netrukus bus paleisti į apyvartą.

Aplamai, atominės energijos naudojimas daugiausia bus įmanomas tik tokioje šalyje, kaip Amerika, kur pramonė yra aukštai išvystyta. Šiuo atžvilgiu Sovietų Sąjunga yra toli atsilikusi.

Ar atominė energija, kuriai, kaip jau dabar matyti, netrukus niekas neturės išimtino monopolio, bus naudojama tik karui bei naikinimui, o ne kūrybai ir žmogaus buičiai pagerinti, tai priklausys nuo valstybininkų šalto proto ir tarptautinio susipratimo. Jungtinės Tautos, kaip žinoma, jau seniai siekia tarptautinės kontrolės toje srityje.

ŽIŪRĖKIME LIETUVIŠKOSIOS KALBOS

Lietuviškosiose kolonijose kaip avilyje ūžia: "Susirūpinkime lietuvišką kalba. Ir senieji ir naujieji Amerikos lietuviai jaučia, kaip negailestingai mūsiškėn kalbon veržiasi visokios svetimybės. Daugumai čionykščių kai kurie amerikoniškosios kalbos žodžiai apsiprato ir įgijo pilietybės teises. Naujai atvykusiųjų ausis tiems žodžiams šviežia, todėl dažname jų susišnekėjime girdėti priekaištų seniesiems, o retkarčiais ir skaniai pasijuokiama.

Bet visoje toje istorijoje net visiškai nejuokingų dalykų esti. Štai, vos du mėnesius Amerikoje išbuvęs naujakurys tik ką atvykusiam pažįstamam, klausinėjančiam apie Ameriką, jau atsakinėja su amerikoniškais "sure", "well" ir kitaip, net pats to nepastebėdamas. O jau šitas nuolatinis, nustebimui išreikšti, "Oh", vietoje lietuviškojo "vaje", "vajegi" ir kitų, kartojamas beveik kiekvieną sakinį pradedant. Štai vykstai su suaugusiais.

Lietuviai tėvai ir motinos tegul pasiklauso savo vaikų — mažamečių ir paauglių kalbos. "Amerikonuoja" tik ką atvykusieji, o kaip atrodo kalba tų, kurie čia gyvena vienerius ar net dvejus metus!

Jei dėdė sako, kad jo "leidė kičeny čikiną kukina", tai tam dėdei yra šešiasdešimt metų amžiaus ir keturiasdešimt, kai jis čia gyvena. Bet negali pro ausis praleisti tik atvykusiųjų aštuoniamečių, dvylikamečių ar dvidešimtmečių, jei jie tave paklausia, ar tie "pikčeriai ant sienos iš rankos pentyti".

Nieko nepadės nei mokyklos, nei organizacijos, besirūpinančios lietuvių kalbos gryninimu, jei mes pačioje pagrindinėje mokykloje — lietuviškoje šeimoje — nebosime lietuvių kalbos grynumo.

Tėvai ir motinos, viena ranka remdami savo vaikų ar šeimyniečių anglų kalbos mokymasi, antrąja ranka neprivalo glostyti jos skverbimosi gimtojon kalbon.

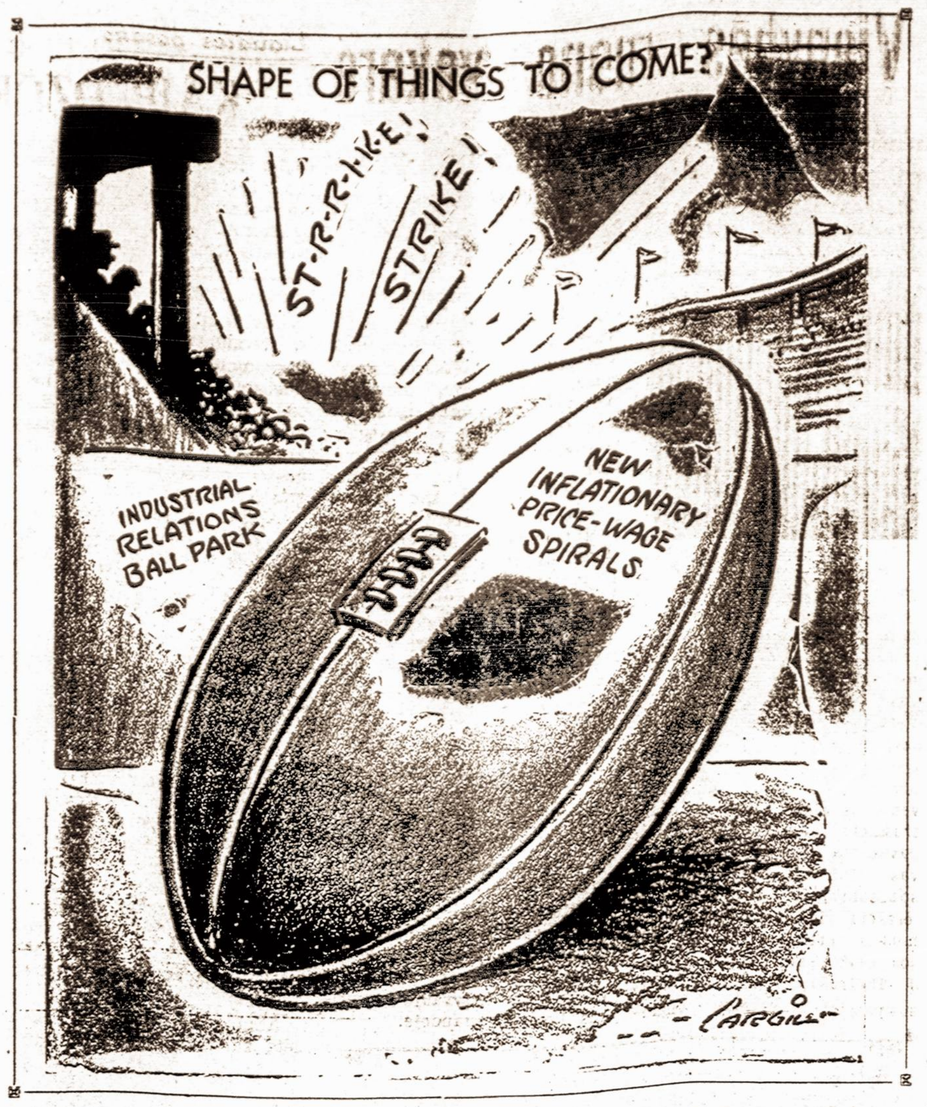

Syki pamatysi padangėj debesėlį...

S. Narkėliūnaitė

Kai stoviu krante, laukdama laivo, man visada prisimena Cho-Cho-San žodžiai iš G. Puccini operos "Madame Butterfly". Taip ir matau tą vaizdą, kai mylinti moteris stovi krante ir, išmeigusi savo išsiilgusias akis į jūros mėlynę, laukdama amerikietinio laivo, dainuoja:

"Syki pamatysi padangėj debesėlį, o vėliau baltą dūmų juostą, tai laivas plaukia į uostą"...

Šiandien New Yorko uoste didelis judėjimas. Daug moterų ir vyrų išsiilgusiomis akimis, rankomis laikydamiesi už žalios medinės tvoros lentelių, nekantriai žvalgosi ton pusėn, kur širyt, pirma padangėje pasirodė debesėlis, vėliau balta dūmų juosta, o dar vėliau, stipriai savo storu balsu užgaudęs, ties krantine sustojo didelis baltas amerikietinis laivas. Ir čia širdis dega, kaip anoje Butterfly istorijoje, ir akys pasruvusios džiaugsmo ašaromis.

Čia jau kita opera.

Tai didelė gyvenimiška istorija, prasidėjusi prieš keletą metų. Ir dabar dažnai čia šitoje uosto vietoje nurieda skruostais ašaros ir tiems, kurie laukia už vartelių, ir tiems, kurie baltu amerikietiniu laivu atplaukė iš Europos. Apsikabinę verkia pažįstami, prieš kelioliką metų išsiskyrę ir dabar susitinką draugai ir giminės, apsikabinę verkia ir tie, tik laiškine pažintimi ir darbo bei buto garantijomis susirišę nepažįstami lietuviai: vienas iš kažkurios tremtinių stovyklos, o kitas iš New Yorko, Philadelphijos ar Worcesterio.

Jie išvežė iš nelaisvės namų

Anksčiau rečiau, o dabar vidutiniškai tris kartus per savaitę balti laivai New Yorko uoste išlaipdina šimtus tremtinių. Tai didžiulė virtinė laivų. Čia: Gen. Bundley, Gen. Blatchford, Gen. Ballou, Gen. Hann, Gen. Heintzelman, Gen. Mery, Gen. Eltinge, Gen. Sturgis, Gen. Stewart, Gen. Taylor, Marine Marlin, Marine Tige ir daug kitokiais vardais jų, būdami IRO ir JAV laivyno žinioje, lig šiol jau vien lietuvių pervežė per dešimt tūkstančių, o iš viso apie du šimtus tūkstančių visokių tremtinių.

Vienas laivas, pvz., toks Gen. Sturgis į JAV iš Europos jau yra pervežes dvylika tūkstančių emigrantu. Du kartus buves Australijoje ir vieną kartą — Brazilijoje. Jis pastatytas 1943 m., iš JAV jis tarnavo kariuomenės transportui, paimdamas per 3,500 kareivių. Dypukų jis paima tik 850 — 900. Mat, moterims ir vaikams skiriama daugiau vietos. Šio laivo tonažas yra 12,350 brutto tonų, o vidutinis greitis — 17 mylių per valandą.

Tokiems ir panašiems laivams savo likimą paveda dypukai, Grohno emigracinės stovyklos pareigūnams pasirašydami raštą ir atsižadėdami bet kokių pretenzijų, jei kartais paskęstų. Tie žmonės, savo gyvenime visko netekę, bet ši paskutinį kartą jau iš džiaugsmo drebančia ranka deda parašą, gyvybės kaina gelbėdami savo gyvybę.

Misijos ir jų talkininkai

Dar tolimas emigranto kelias į laisvę. Išlipęs iš laivo, muitinei jis turi parodyti savo mantą, paskui praeiti ji emigracijoje globojusias organizacijas, kurios sutvarko jo kelionės dokumentus ir palydi į geležinkelių stotį. Tik ką iš laivo iškėlusiam koją, kai dar viskas aplinkui siūbuoja nuo ilgos jūros kelionės, sunku būtų visur susigaudyti. Čia jiems padeda visa armija organizacijų tarnautojų ir jų savanorių talkininkių ir talkininkų.

Nežinau, kokiu vardu privalėčiau pavadinti BALF'o savanorę talkininkę Oną Valaitienę, kuri, tur būt, nepraleido nė vieno laivo. Atvykėlių tarpe ją visuomet matysi su NCWC raiščiu ant rankovės. Tai ji apmuitinant padeda nemokantiems angliškai susikalbėti, tai ji su jais jau stovi eilėje prie misijų staliukų, tai pagaliau juos būreliu nuveda į laukiamąjį. Taip ji eina ir eina, kolei užsidaro uosto patalpų durys, kolei paskutinis lietuvis tremtinys išvyksta savo paskirtąja kryptimi. Iš savanorių talkininkų būtinos paminėti: dainininkė B. Darlys, Ieva Trečiokienė, P. Vasiliauskienė, Petruliene, A. Vasiliauskas, advokatas Aleksis, Pupšis, J. Atkočaitis ir kt. Nuolatos, kaip NCWC tarnautojai, čia dirba B. Laučka, V. K. Baltramaitis, Staknytė-Šamatauskienė, Puodžiūtė, Mendelytė ir Dirksienė. Retkarčiais atvykstančiuosius pasitinka ir BALF'o pirmininkas dr. kun. J. Končius ir Lietuvos konsulato tarnautojai.

Atvykėlius uoste visuomet atskirsi. Be emigracinio lapelio ar organizacijos ženkliuko, kuriuos matai jų apsiaustų atlapuose, jie savo aprangoje turi ir dar kažką būdingo. Vieni unriniais žaliais švarkais, kiti vokietiniais batais, treti savotiškomis kepurėmis. Dar kitų apranga visiškai gera, bet juos jų manta skiria. O jau tas jų bagažas bagažas: dėžės dėželės, čemodanai čemodaniukai, ryšuliai ryšulėliai, mazgai mazgeliai. Viskas susidėta, nelyginant jie keliautų ne kitan kontinentan, bet iš vienos stovyklos į kitą. Nebė reikalo šalia stovįs kažkieno giminė, jau kelias valandas išlaukęs už vartelių, murma:

— Dabar aš turiu vargti, ligi tenai jo skudurus su skardinėmis muitininkas išvartys. Vistiek jie yra niekam tikę, vėliau turėsiu juos į rivę sumesti ir naujais aprūpinti. —

Šiaip jau, bagažas įspūdingas, nes užrakintas didelėse medinėse dėžėse, apraišiotas vielomis ir virvėmis, bet nevertingas. Savo kilnės stovyklose jie įprato vertinti kiekvieną drabužio skutelį ir skardinę, tai nė čia atvykdami nepanorėjo jų išmesti, pagalvodami, kad dar gali prireikti. Žinoma, yra ir gražiais čemodanais atvykėlių, bet jie reti.

O veidai didžiumoje paniūrę ,dar nematyti džiaugsmo, kuris tikrai jų krūtinėje verda, pažadėtąją žemę pasiekus.

Pirmieji įspūdžiai

Lengviau atsidūstama, kai automašina su jais palieka uostą, veždama geležinkelio stoties linkui.

— Galima rūkyti, — pakartoja vyrai savo palydovo žodį taip lengvai, nelyginant jiems akmuo nuo krūtinės būtų nusiritęs. Amerikietinio tabako kvapas pripildo autobusą, ir visi patenkinti, kad pagaliau ištrūko iš uosto rajono, kuriame rūkyti buvo griežtai draudžiama.

— Vaje, kaip nešvaru, — vėl sušunka kažkuri ir savo kaimyną bakšteli pirštu, metus pirmąjį žvilgsnį į Amerikos miesto gatvę.

— Katras aukštesnis? Šitas ar anas? — klausinėjasi vienas antrą, net pasilenkdami ir pro automobilio langą žiūrėdami į New Yorko dangoraižius.

— Tik žiūrėk, tik žiūrėk, brangute, tik žiūrėk, dukrele, krautuvių vitrinos net linksta nuo prekių, — makčiodama alkūne. neramina savo dukterį motina.

O automobiliai vis lekia. Pro turtingomis vitrinomis išpuoštus rajonus, pro dangų remiančius namus, kuriuos čia pasistatė žmonės, kadaise taip pat, kaip ir tie dabartiniai, iš Europos ir kitur atvykę su nudėvėtais švarkeliais ir mazgeliuose susirišę savo mantą, bet stipriai degančiomis viešosiomis akyse.

Kažin, ar Kolumbo žemė taps jiems brangi, kaip anoji, kurios prisiminimas širdyje giliu rėžiu įrėžtas ir nuolatos svilina karščiausia ugnimi. Tačiau ji yra vienintelė, duosniausiai ištiesusi ranką, gelbėdama iš pražūties ir žadėdama sąlygas, leidžiančias grįžti prie žmogaus gyvenimo po tos šunio dalies, trukusios penkerius metus be tėvynės.

GELBĖKIME JAUNUOMENĘ NUO IŠTAUTĖJIMO

Tikras lietuvis, išaugęs, išaukletas ir sukuręs gryną lietuvišką šeimą dar Nepriklausomoje Lietuvoje, kurioje pasaulio dalyje atsidurtų — neištautės. Kiek liūdniau su viengungiais, kurie nesusivaldę sukuria jau mišrias šeimas — dalis jų nutautės, o šeimos daugumoje ištautės. Tačiau didžiausias pavojus ištautėti yra mūsų jaunimui, kuris augo ir brendo tremtyje, gyveno išsimėtęs tarp svetimųjų, lankė arba lanko nelietuviškas mokyklas. Daugelis jų kis kas kart mažiau supranta mūsų iškankintos ir kankinamos tautos laisvės siekimus, pamažu pamiršta, nublunka ir, lyg per rūkus, prisimena gimtojo krašto vaizdus. Retas moka ir sugeba paaiškinti, kodėl čia gyvena, kas yra jo tėvynė, gimtoji kalba ir pan.

Dar liūdniau yra su priešmokyklinio amžiaus vaikais, gimusiais tremtyje, kuriems neteko ir savos tėvynės matyti.

Kadangi kiekvienos, susipratusios ir kultūringos tautos ateitis yra jos jaunoji priaugančioji karta, todėl yra visai gyvenimiška, kad didžiausias mūsų dėmesys turi būti nukreiptas į lietuviškumo išlaikymą ir ugdymą.

Deja, mūsų vadovaujantieji veiksniai šiuo, mūsų tautai opiu, reikalu dar nėra atkreipę prideramo dėmesio, nėra paruošę išsamaus ir sistemingo plano, nėra pasiryžę šiam darbui vadovauti. Manau, kad jau atėjęs pats laikas turėti kokį sistemingą planą ir jį pradėti vykdyti, nes emigracija žengia sparčiu žingsniu.

Neabejotina, kad mūsų jaunimo tautiškas auklėjimas, lietuvybės išlaikymas dalimi pareis nuo tėvų, nuo mūsų šeimų, kiek jos yra grynos, atsparios ir tautiniai susipratusios. Tačiau dažnas, kad ir turėdamas gerus norus, nežinos nuo ko pradėti, kaip tatai sistemingai vykdyti. Be to, ir daug laiko šiam reikalui negalės pašvęsti, nes bus susirūpinęs kova už būvį, už šeimos išlaikymą.

Didžiausiu talkininku šeimai yra tinkamai ir apgalvotai leidžiami laikraščiai (žurnalai), skaitymo knygos, sava literatūra. Prityręs auklėtojas pastebi, kaip vaikai ir jaunuoliai griebia, varžosi ir godžiai skaito bet kurią, kad ir jų amžiui nepritaikintą, dažnai net pasenusią knygą, tik svarbu, kad ji būtų savąja, gimtąja kalba parašyta. Taip yra ištroškęs mūsų jaunimas savos literatūros, laikraštėlio, savojo krašto praeities ir dabarties apsakymėlių, romanų. Kiek dėkingos medžiagos ir temų randame mūsų padavimuose (pvz., apie piliakalnius ir kt.), pasakėčiose, dainose, mūsų tautosakoje, mūsų kunigaikščių, knygnešių, partizanų ir laisvės kovotojų gyvenimuose. Jei svetimtaučiai rašytojai iš mūsų tautos dvasinio lobyno mokėjo sukurti gražiausius romanus, apysakas, kaip Gražina, Baniutė, Tilžės įkūrimas, Šaktarpis ir kt., kodėl gi mes patys, mūsų jaunieji rašytojai, padedami mūsų istorikų (kaip, pvz., Z. Ivinskio ir kt.) tatai negalėtų padaryti. Būtų dėkingas mūsų jaunimas, būtų didelis įnašas lietuvybę išlaikant.

Laikraštėlių turi būti leidžiama iškart bent du: vienas vaikams nuo 6—10 metų amžiaus, antras jaunimui nuo 12—18 metų.

Tačiau vargu, ar pavieniam asmeniui be kapitalo tatai pavyktų įgyvendinti. Tremtyje po vaikutos reformos nei Saulutė (vaikų rašytojo A. Giedriaus leidžiamas), nei Skautų Aidas negalėjo toliau būti leidžiami. Spausdintas dvasinis lobis mūsų vaikams ir jaunuoliams turėtų pasiekti visas vietoves, kur tik gyvena išblaškyti lietuviai, visas vaikingas šeimas. Jų prenumerata turėtų būti prieinama. Šiuo kilniu ir būtinu mūsų tautos atgimimo reikalu turėtų kuo skubiausiai susirūpinti mūsų vadovaujantieji veiksniai, o jiems nesugebant, Amerikos lietuvių tautinės organizacijos. Minėtų laikraštėlių leidimui ir paruošimui turėtų būti vienon vietovėn sutelktos geriausios ir nusimanančios pajėgos, gebančios šį uždavinį visu atsakingumu įvykdyti. Kuo greičiau tatai bus padaryta, tuo bus geriau. Tik nedelskime, neatidėliokime!

Šiame sporto ir varžybų amžiuje ir mūsų jaunimas negalės apsieiti be organizacijų, negalės būti izoliuotas nuo draugų. Todėl patarčiau mūsų jaunimui aktyviai dalyvauti patriotinėse tik lietuviškose organizacijose, kurių tikslas ir sportuoti ir taip pat tautiškai auklėti mūsų jaunimą.

Norėčiau dar patiekti keletą patarimų mūsų šeimom, kuo jos galėtų prisidėti prie mūsų jaunimo tautinio auklėjimo, lietuviškumo išlaikymo:

1. Gražia taisyklinga lietuvių kalba šeimoje.
2. Lietuviškais papročiais, įpročiais, švenčių apeigomis ir pan.
3. Pasakojimais apie Lietuvą, jos praeitį, kovas, kančias ir kt.
4. Pasakų sekimu, padavimais, mįslių minimu, patarlėmis, dainomis ir muzika.
5. Lietuviška spauda, knyga.
6. Lietuvių tautodailės dalykais ir kūryba.

Iki dar nevėlu, sukruskime, pasiryžkime. Visada atsiminkime, kad nė vienas lietuvis neturi dingti išlaisvintajai Lietuvai. To reikalauja tūkstančiai žuvusiųjų, kenčiančių ir kovojančių už Lietuvos laisvę.

Jonas Mašiotas

MUMS rašo

NETURI PROGOS MOKYTIS LIETUVIŠKAI

Keista, bet miestelyje, kur lietuvių yra žymiai daugiau, negu lenkų, jaunieji Amerikos lietuviai neturi kur išmokti lietuvių kalbos. Tuo tarpu lenkai ne tik moko savo jaunuosius parapijinėse mokyklose, bet dargi išsikovojo, kad lenkų kalba būtų dėstoma Wilkes College, o taip pat Kings College, kurie abudu yra Wilkes Barre.

Yra nemažai net trečios amerikiečių lietuvių kartos jaunuolių, kurie gailisi, neturėdami, kur išmokti savo prabočių kalbos. Kai kurie jų dėl to prikiša parapijų vadovams. Jie sako: "Mūsų nenori priimti į Scrantono koledžo lietuvių kalbos kursus, nes mes per mažai mokame lietuviškai. Bet kurgi mes išmoksime? Mes stebimės, kodėl lenkai, italai, vokiečiai ir kt. yra laimingesni už mus".

Būtų gerai, kad ir čia būtų pasekta Brooklyno Apreiškimo parapijos klebono Pakalnio pavyzdžiu, įkuriant ne tik lietuvių kalbos, bet ir Lietuvos praeities ar krašto pažinimo kursus.

Almus

Š. m. rugsėjo 19 d. laivu "General Hersey" į New Yorko uostą atvyko 236 lietuviai, tuo būdu pagal DP aktą iš 1948 m. viso atvyko 12,186 lietuviai tremtiniai.

Dainos ir žodžio atstovai Vienybės meno vakare

Paskendę savo duonos ir buto rūpesčiuose, mes dažnai pasigendame tų skaisčių prošvaisčių, mums atnešančių dvasinio stiprumo. O labai reikalingos mums tokios valandos, kurios retkarčiais, lyg gaivinančiu šaltiniu, pliūpteltų mūsų dvasią, apvalydamos nuo kasdienybės dulkių ir pakeldamos mus aukščiau mūsų paprastojo gyvenimo.

Daina ir poezija yra tiedu šaltiniai, kurie stebuklinga savo galia vienon harmoningon vienumon sujungia mūsų darbus ir siekimus. Mes negalime jų atsigerti ar įsidėti į mūsų kelionės krepšį, bet mes visad jaučiame tą dainos ir poezijos skridimą, kai jos nematomos iš kažkur pas mus atsiranda, o nuskambėjusios vėl nejaučiamai pranyksta. Tik juntame, kaip mūsų sužadintieji jausmai ilgai jomis gyvena.

Dainos ir poezijos valandą spalio 22 d. lietuviams klausytojams ruošia Vienybė. Programoje bus lietuvių liaudies, lietuvių kompozitorių dainos ir lietuvio poeto originalioji kūryba. Čia norime trumpai supažindinti su programos dalyviais.

Juzė Augaitytė yra neseniai iš tremties atvykusi dainininkė, Kauno ir Vilniaus operų solistė. Pernai ji minėjo 15 metų savo operos darbo sukaktį. Tremtyje ji yra dainavusi lietuviams ir svetimtaučiams labai daugelyje vietų. Šiuo metu ji gyvena Philadelphijoje, globojama savo giminaičio Jono Švedo, kurio darbo ir buto garantijomis ir Amerikon atvykusi. Įvairių progų metu ji yra dainavusi jau ir Philadelphijoje.

Apie save dainininkė sako: "Dainuoju jau labai seniai. Dainuoju nuo pat kūdikystės. Sakoma, kad turėjau stiprų balsą, būdama vaiku. O, kai kompozitorius Stasys Šimkus, tas žmogus, kurio dėka aš gavau progos išeiti dainavimo mokslus, 1924 metais Tauragėje dainų šventėje išgirdo mane dainuojant, tuojau atkreipė dėmesį, ir jo pirmieji žodžiai buvo: "Tu, mažike, iš kur tu taip smarkiai rėki". Tat nuo tada ir pradėjau "rėkti".

Stasio Šimkaus paraginta, Juzė Augaitytė dalyvauja konkurse, parenkant iš visos Lietuvos operos skyriui dainininkus, ir, išlaikiusi egzaminus, gauna stipendiją mokytis Stasio Šimkaus vadovaujamojoje Klaipėdos konservatorijoje. Pirmoji jos dainavimo mokytoja yra Petrapilio Marinski operos primadona Marija Čerkaskaja. Milane, Italijoje, ji mokosi pirma pas garsųjį dainininką Mario Sammarco, o vėliau — pas Anna Maria Kraisky.

1933 metais debiutuoja "Carmen" operoje Michaelios rolėje. Tais pačiais metais priimama į Valstybės operą. Nuo to laiko jos, kaip dainininkės, kelias eina dviem kryptim: šalia darbo operoje, ji daug dainuoja koncertuose. Operoje ji dainuoja "Fauste" — Margaritą, "Romeo ir Julija" — Juliją, "Jonas Skiki" — Lauretą, "Eglė žalčių karalienė" — Eglę ir Baniutę, "Radvilas Perkūnas" — Sofiją, "Madame Butterfly" — Butterfly ir visoje eilėje kitų operų. Mėgiamiausias J. Augaitytės vaidmuo yra "Bohemos" Mimi.

Kaip koncertinė dainininkė yra dainavusi, be Vilniaus ir Kauno ir kitų Lietuvos miestų, Milane, Romoje, Taline, Rygoje, Vienoje, Berlyne ir kitur. Lietuvoje būdama, visą laiką talkininkavo lietuviškajam radijui, o tremtyje gyvendama, dainavo Hamburgo vokiečių ir britų karių radijuose.

Dainininkė turi didelio masto puikų lyrinio soprano balsą.

Poetas Faustas Kirša Amerikos krantus taipgi neseniai pasiekęs, jau kelintas mėnuo, kaip įsikūręs Pranės Lapienės vasarvietėje Stony Brook, L. I. Jos parūpintomis garantijomis atvykęs, šiuo metu jos dėka jis turi palankias sąlygas savo kūrybiniam darbui. Palyginti, per trumpą savo buvimą Amerikoje poetas baigia versti iš rusų kalbos J. Baltrušaičio eilėraščių rinkinį, pavadintą "Lelija ir piautuvas". Tai ligi šiolei dar nespausdintų J. Baltrušaičio eilėraščių rinkinys, labai įdomus ir vertingas. Fausto Kiršos dėka kada nors su šiuo J. Baltrušaičio leidiniu gaus susipažinti ir plačioji visuomenė. Apie savo kūrybą ir gyvenimą poetas sako: "Iš Vokietijos esu atsivežęs tenai parašytą eilėraščių rinkinį, kurį pavadinau "Šventieji akmenys", tačiau kuriam leidėjo dar neturiu. Spaudai parengta ir "Pelenų" III dalis, kurioje pavaizdavau II respubliką. Šiaip jau eilėraščių turiu visokių parašęs. Retkarčiais parašau ir lengvesnių, tokių, kur nereikia ypatingo susikaupimo, tai, susiėję su draugais, pasiskaitome, pajuokaujame. Spaudai didesnių straipsnių nerašau. Manau, kad reikėtų pereiti prie prozos, kurią ir Lietuvoje rašiau įvairiais pseudonimais, ir, kuri mane kartais domina".

Šalia gausaus darbo įvairioje lietuviškoje spaudoje, ypač žymiuosiuose lietuvių naujųjų literatūros reiškinių žurnaluose, šalia vertimų iš Kraševskio, Krasinskio, Dostojevskio, Tolstojaus, Heinės ir kt. raštų, jo originalios kūrybos yra išėję šie leidiniai: Verpetai, Aidų Aidužiai, Suverstos Vagos, Giesmės, Maldos ant akmens, Piligrimai, poemos: Rimgaudo žygis ir Pelenai.

Tremtyje sukurtieji ir Mūsų Kelio išleistieji jo eilėraščiai, pavadinti "Tolumos", buvo atžymėti, pirmąja 1947 m. premija. Šiuo metu poetas savo kūryba dalyvauja Amerikos lietuvių spaudoje.

Poezija

VISKAS NAUJA

Naujas ritmas sprendžia mano būtį,
naujas atgarsis nuaidi vakarais,
nes, suėmęs kietas važis piūtį,
nudardena prakaito sūraus barais.

Aš statau aukščiausį namą gėriui;
saulei užtvenkiu akis karštas,
o, kad būt lengvutis jungas bėriui,
padarau gatves plačias, minkštas.

Kaip norėčiau čia sugauti juodą tempą,
pabalnotą gyslų apjuostėm kietom
ir paleisti: — teprasmenga, te sau krenta!
Marša grosiu užverstom baltom gaidom.

ANTANAS ČESONIS

Liaudies pasaka

KAIP DZŪKAS SU VELNIU ĖMĖSI

Pragaro prezidentas, jo kilnybė Liucipierius, besiuntinėdamas savo pasiuntinius į visus kraštus, nutarė vieną velniūkštį pasiųsti ir į Dzūkiją. Žinodamas, kad ten labai padorūs žmonės gyvena, tam reikalui parinko patį apsukriausį velniūkštį. Tas velnio vaikas numieravo geral, ir švyst... nusileido parašiutu kažkur netoli Alytaus. Žiūri, dzūkas rugius piautuvu pjauna. Velnias, norėdamas dzūką supykint, ėmė ir pakišo jam kojà. Dzūkas gryžtelėjo į velnią ir sako:

— Tai ką tu, piemengaly? Nei padėk Dzie, nepasakei ir dar kojà man kaišioji. Va, kad duosiu per makaulę, tai žvaigždes giedrą dieną pamatysi.

Velnias tik nusijuokė iš dzūko kalbos ir dar jam liežuvį parodė. Neišturėjo dzūko širdis tokio paniekinimo, ir kad jau duos velniui per galvą atsimokėjęs. Velnias atgal. Ir kad pasiuto abudu plunksnuotis. Net dulka. Ir toks lermas pakilo, kad net danguje buvo girdėti. Dievas tuo laiku buvo prisnūdęs pokaičio. Išgirdęs tokį triukšmą, siunčia arkangelą žemėn.

— Eik, — sako, — pažiūrėk, kas ten per lermas žemėje pakilo. Sudrausk tuos begėdžius, kurie man pallsėt trukdo.

Arkangelas tik sumojavo keletą kartų sparnais ir atsidūrė žemėje. Žiūri: dzūkas su velniu pešasi. Ir taip marsiai abudu imasi, kad nežinia katras viršų paims.

— Nustokite, — sako arkangelas, — Dievo vardu įsakau nutraukti karinius veiksmus ir sugrįžti į savo pozicijas.

Bet kur tau tie sustos. Nė negirdi.

Rėkavo, rėkavo arkangelas, kaip Jungtinės Tautos, priešininkus sutaikyt norėdamas. Pagaliau kantrybės pritrūko. Išsitraukė kardą ir nukirto abiem galvas. Sumosikavęs keletą kartų sparnais vėl dangujė atsidūrė. Dar nespėjo nuo savo baltų sparnų nusidulkinti, Dievas pašaukė jį pas save.

— Na, kas ten do triukšmas buvo?

— Nieko ypatingo, pone Dieve. Velnias su dzūku buvo susiėmę.

— O kaip tu juos nuraminai?

Iliustracija Vl. Vijeikio

— Aš jiems abiems galvas nukapojau, nes jokiu būdu negalėjau susitarti geruoju.

Kad užriks Dievas ant arkangelo:

— Ar aš tau daviau tokius įgaliojimus? Kaip tu drįsai be mano įsakymo taip daryti?

Arkangelas dar bandė aiškintis, kad kitaip negalima buvo jų nuraminti, kad jis... Bet Dievas stumte išstūmė jį žemėn:

— Negrįžk, kol nesutvarkysi to reikalo.

Grįžo arkangelas į žemę, kur gulėjo dzūkas su velniu be galvų ir abiem vėl prigydė galvas. Jau begrįžtant į dangų, topterėjo jam mintis, kad beskubėdamas galėjo galvas sukeisti. Bet buvo pavargęs ir susinervinęs, tai ir nebegrįžo atgal.

O pasirodo, kad taip ir atsitiko.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

Skubos keliu spausdinamas *Lietuvių Kalbos Vadovas* Bielefeld spaustuvėje Vokietijoj. *Knyga turės per 700 puslapių ir tik $2,50.* Paskubėkite užsiprenumeruoti. Pinigus pašto orderiais arba banko čekiais siųskite:

Juozas Audėnas, Gener. Įgaliotinis
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.

Nėra gražesnės ir malonesnės atostogoms praleisti vietos, kaip

MENDERIŲ FARMA

ONA MENDERIENĖ, Šeimininkė

Kas kartą yra buvęs Menderių ūkyje, apsuptame žaliuojančių kalnų vainiku, tas visada norės čia sugrįžti.

Nėra kitos tokios vasarvietės, kur būtų toks geras maistas kaip pas Menderius.

KAMBARIUS REZERVUOKITE IŠ ANKSTO

MENDER'S FARM
BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel.: Liberty 520 F 12

JANUS TAVERN

PAUL JANUS, Savininkas

Pirmos rūšies maistas. — Ideališka vieta piknikams ir išvažiavimams

Viena iš gražiausių Long Island pakelės sustojimo vietų

ROUTE 25, CORAM, L. I., N. Y.
Tel.: Selden 2592-J

HOTEL REGIS

Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.

MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR ŽAIDIMŲ.

Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00

Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.

Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:

Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

TAUPYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% į metus, kredituojamas bertainiai.

Nuošimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradedant nuo $25 iki $7500.

Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša nuošimtį nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.

THE *Kings County*
SAVINGS BANK
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation
Įsteig. ta 1860

NAUJAS STEBUKLADARIS

Retkarčiais Bavarijos žemėje atsiranda žmonių, apdovanotų antgamtiška jėga, kurios negali išaiškinti jokie mokslininkai.

Šiandien ne tik visose Vokietijos zonose, bet ir užsienyje, yra kartojamas Bruno Grenning, kuris, nebūdamas gydytoju ir neturėdamas net jokio medicinos mokslo, išgydo tūkstančius ligonių, net prie jų neprisiliesdamas, ne tik savo žvilgsniu ar balsu, bet net per telefoninį pasikalbėjimą. Yra ir tokių, kurie išsigydo už akių. Negalėdami patys dėl savo silpnumo atvykti pas Greningą, jie siunčia savo gimines pas jį ir tie jiems atneša pasveikimą. Kiti pasveiksta net nuo rituliukų, kuriuos susuko Greningas ir palaikė savo rankose. Tokių rituliukų yra daug paleista ir netikrų, kurie niekad nebuvo Greningo rankose ir šie, žinoma, nepadeda. Išgyja paprastai visi nervų ligoniai ir tie, pas kuriuos sutrikusios organų funkcijos, bet, buvo atsitikimų, kad pagijo sergantieji džiova ir vėžiu, kurie, anot Greningo žodžių, "nėra dar paženkliniti mirties spaudu".

Greningas yra 45 metų amžiaus, liesas, ilgais, palaidais plaukais, nuo savo mažų dienų pasižymėjęs nežinoma jėga. Jo žvilgsnis nuramina, o nuo rankos prisilietimo per kūną pereina malonus šiurpulys. Jisai dalyvavo kare kaip sanitarijos karys, buvo patekęs į sovietų nelaisvę, iš kurios nesenai grįžo. Nuovargis jam yra nežinomas. Valgo jisai mažai, bet nesiskiria su cigarete.

Apie šį žmogų kalba visi ir visur, laikraščiai leidžia apie jį atskiras laidas, dešimtys aparatų jį filmuoja.

Traberhofe prieš Bruno Grening namą susirenka iki 15,000 žmonių. Čia yra ne tik tie, kurie galėjo atvykti patys, bet ir tie, kuriuos atnešė ar atvežė paralitikų vežimėliuose. Netrūksta čia ir skeptikų, visai netikinčių, atėjusių vien smalsumo vedini. Su didžiausia viltimi ir troškimu visi žiūri į balkoną, kuriame turi pasirodyti Greningas.

Ir štai, toji valanda ateina.

Pasirodo stebukladaris, lydimas savo bendradarbių ir pasveikusių. Atsiranda tokia tyla, kad girdisi ne tik savo, bet ir kaimyno širdies plakimas. Savo šiltu simpatingu balsu Greningas prabyla į minią maždaug šiais žodžiais:

"Mano mylimi sveikatos ieškotojai!

Didžiausias pasaulyje turtas yra sveikata. Šiandien, kaip ir kiekvieną dieną, atėjo vargšai, iškankinti žmonės, kurie troškta išgyti. Netrūksta čia ir tokių, kurie atėjo čia dėl įdomumo, ką jie ir patys žino. Bet čia ne vieta pigiems efektams ir vaidinimams, nes žmonių kentėjimas yra perdidelis. Aš čia nekviečiau nė vieno, priešingai, aš prašiau jus palaukt dienos, kada aš gausiu leidimą viešai gydyti. Kas man netiki — tam nėra reikalo daugiau čia ateiti. Aš žinau, kad kiti iš jūs jau šiuo momentu sveiksta. Aš manau pasilikti Vokietijoje, nes aš esu vokietis, ir prašau jus, turėkit kantrybę, ligi aš gausiu leidimą įsteigti ligoninę. Bet teisę išgyti turi tik tas, kas savo širdyje nešioja Dievo tikėjimą. Gaila žmonių, kurie tą tikėjimą jau prarado ar paskandino purve. Aš skelbiu jums: vienintelis žmonijos gydytojas yra ir lieka ponas Dievas! Tik Jis vienas gali padėti. Bet Jis padeda tik tikintiesiems, kurie yra pasiryžę atsikratyti savo kančių. Jūs neprivalote tikėti mažam žmogui Greningui, bet pasitikėjimas manim turi būti. Jūsų dėkingumas priklauso ne man, bet sutvėrėjui. Aš atlieku tik savo pareigą.

Aš pareiškiu jums, kad jūs turite palikti namie baimę ir pinigus, bet su jūsų liga ateisite pas mane ilgiau, kol aš ją panaikinsiu. Jūs privalote būti viens kitam draugiški, be jokios neapykantos, apgaulės ir pavydo".

Už išgydymą Greningas neima nė vieno cento.

Buvo toks atsitikimas, kad Greningas išvyko vienai savaitei. Minios žmonių, nusivylusios jo laukė. Tuomet balkone pasirodė jo bendradarbis, ir pranešė, kad Greningas yra išvykęs, bet jis perdavęs savo jėgą jam. Pasigirdęs juokas. Bet tuo pačiu metu keletas suparaližuotų palikę savo guolį ir atsikėlę. Minia sukrutusi. Išgydytieji verkę ir puolę ant kelių dėkoti Dievui, kiti vienbalsiai užgiedoję "Te Deum laudamus".

Paskutiniu laiku Traberhofe didelis judėjimas. Suvažiuoja daugybę ligonių ir jų palydovų. Kiekvienam ko nors reikia. Visų rūšių prekybininkai gerai uždirba. Visi namai ir viešbučiai kimšte prikimšti žmonių. Pievose stovi tūkstančiai automobilių. Vieni išvyksta, kiti atvyksta.

Galima prašyti išgydymo ir laišku, rašant tokiu adresu: An Herrn Bruno Grening, Rosenheim- Land, Traberhof. Laiške turi būti tik trys žodžiai: "Ich bitte um Heilung" (aš prašau išgydymo) ir parašas. Galima rašyti ir iš Amerikos, tik nežinia, ar jo jėga veikia tokiame atstume.

Kas gali pasakyti, kokia jėga valdomas šis žmogus? Ar tai yra masinis hipnozas, elektro - magnetinė jėga, ar kas nors kita.

Mokslas kol kas dar neturi atsakymo.

Sofija Ambrazevičienė

RUSIFIKACIJA GIMNAZIJOSE

Tiesa, aprašinėdama baigiamuosius egzaminus, džiaugiasi, kad mokiniai penketukais baigia rusų kalbą. Ir tai visose Lietuvos gimnazijose. Tuo tarpu apie lietuvių kalbą nekalbama.

LIETUVIŲ BIBLIOGRAFINĖ TARNYBA AMERIKOJE

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba, veikusi tremtyje nuo 1945 m. lapkričio mėn. ligi 1949 m. birželio mėn., dabar perkelta į JAV. Mėnesinis Tarnybos biuletenis "Knygų Lentyna", kuris buvo leidžiamas Vokietijoje, bus išleidžiamas ir čia. Bibliografinė Tarnyba turi tikslą ir toliau registruoti pasaulio lietuvių bendruomenės periodiką. Ji kviečia visus lietuviškuosius laikraščius ir leidyklas siuntinėti jai savo leidinius. Dabartinis Bibliografinės Tarnybos adresas yra toks: Mr. A. J. Ružancovas, Lithuanian Bibliography Service, 203 Madison Street, Westville, Ill.

— Kiekvieną sekmadienio rytą Washingtono babtistų parapijos klebonas gauna daug telefoninių paklausimų, ar pamaldose dalyvaus prezidentas Trumanas. Jeigu prezidentas nėra pranešęs apie dalyvavimą pamaldose, pastorius atsako: "Ponas prezidentas neatvyks. Tačiau gerasis Dievas vis dėlto bus".

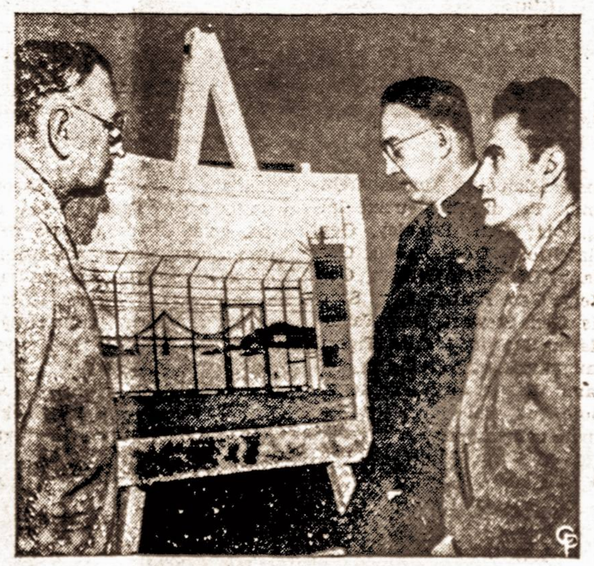

Šį paveikslą nupiešė Alcatraz kalinys (San Francisco). Mat, įvyko meno kontestas, kuriame dalyvavo apie kriminalistų, išmokusių piešti kalėjime.

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENĖ

Lietuvos ir Lenkijos karalienė Jadvyga Jogailienė

Dr. J. Develkė-Navakienė

Prieš penkis šimtus penkiasdešimt metų, sulaukusi vos dvidešimt septynerių metų amžiaus, mirė Jadvyga Jogailienė.

Teigiama, kad ji mirusi dėl gimdymo pasėkų, tačiau, arčiau susipažinus su jos gyvenimu, tenka konstatuoti, kad vargu ar ji turėjo pakankamai stiprios valios ir noro gyventi. Jadvygos gyvenimas nebuvo rožėmis klotas, ypač sunkūs jai turėjo būti paskutiniai nėštumo mėnesiai. Vyro apleista, ji susilaukė dukters, kuri nė mėnesio neišgyvenusi mirė. Po trijų dienų mirė ir motina. Tai buvo 1399 metais liepos 19 d.

•

Lietuvių tauta neturi simpatijų Jogailai; taip pat ir Jadvygai, ir reikia pasakyti, pagrįstai. Visai neteisingai ją kai kas vadina Lietuvos krikšto motina. Iš tikrųjų ji, vos tik peržengusi Lietuvos sieną, jau iš Lucko (1380 m. lapkričio m.) buvo iš Lietuvos išprašyta, arba, tiksliau tariant, išvaryta, kartu su Lenkijos arkivyskupu, vyskupais ir kitais dvasininkais, kurie kartu su Jadvyga keliavo Lietuvos krikštyti.

Kaip žinia, Jogailos tėviškė, t. y., teritorija, kurią jis paveldėjo iš Algirdo (Vilniaus ir Vitebsko kunigaikštystės, apimančios vieną šeštadalį visos Lietuvos teritorijos lygios tų laikų Lenkijai), priėmė katalikų religiją, kad ir be didelio entuziazmo, tačiau ir be pasipriešinimo. Kodėl tat prireikė išvaryti karalienę, kuri savo dalyvavimu norėjo visą tą procedūrą papuošti?

Žinant ramų lietuvių būdą, netenka abejoti, kad tokią griežtą reakciją prieš naują karalienę galėjo sukelti tik aiškios ir visiems žinomos priežastys. Svarbiausia jų, be abejo, buvo ta, kad stabmeldiškoje Lietuvoje Gediminaičių dinastijos narys negalėjo susituokti su paveržta iš kito vyro, atseit, išsituokusia moterimi. Mindaugas už toki stabmeldiškos moralės pažeidimą apmokėjo savo gyvybe. Jogailos niekas nežudė, tačiau ir tada buvo kilęs nemažas pasipiktinimas, kad Jogaila į Lietuvą norėjo atsivežti, popiežiaus Pijaus II žodžiais tariant, "konkubinę". Taip pat negalėjo laukti simpatijos pareiškimų ir tie, kaip Krokuvos vyskupas, kurie, norėdami sąjungos su Lietuva, paskelbė negaliojančiomis Jadvygos ir Wilhelmo vestuves, arba, pirmam vyrui dar gyvam, laimino antrąsias, t.y., Jogailos jungtuves.

Dramatiškiems ginčams, priekaištams, kurie kelias savaites nuodijo abiejų delegacijų pobūvius ir pasitarimus Lucke, pavaizduoti istorinių šaltinių nėra. Dlugošiaus sakinys, kad Jogaila, pasiuntes Jadvygą Lenkijon, vienas ištisus metus krikštijo Lietuvą, konstatuoja tik Jadvygos pašalinimo faktą.

Bet Lucko įvykiai aiškiai parodo, kad, tų laikų Lietuvos pažiūra, "konkubinės" dalyvavimas krikšte lyg ir būtų temdęs tą iškilmingą momentą.

Kartu tai įrodo, kad už savo krikštą mes neturime niekam būti dėkingi, nes patys apsikrikštijome.

Šitų, istorinius šaltinius pagrįstų, teigimų šviesoje, Jadvygos asmuo, jos gyvenimas ir antrų beprasmių vedybų auka iškyla visai naujoje šviesoje.

•

Jadvygos tėvas buvo prancūzas. Didžiojo Prancūzijos karaliaus šv.Liudviko brolis yra jos prosenelis. Jadvygos motina yra kilusi iš Bosnijos (serbė), o senelė - lenkė. Ji augo Budos (Budapešto) karališkuose rūmuose, kurie buvo patys gražiausi ir puošniausi visoje Europoje. Ji buvo labai graži, apie tai kalbėjo visa Europa.

1378 metais ją, vos šešerius metus sulaukusią, sutuokė su Austrijos Wilhelmu. Pagal tų laikų papročius, vedyboms sutvirtinti, abudu jaunikiai - kūdikiai buvo visai nakčiai paguldyti į vieną lovą. Jadvyga bendravo su Wilhelmu, prie jo labai prisirišo ir pagaliau karštai pamilo.

Atrodė, kad Jadvyga bus labai laiminga. Deja, išėjo kitaip.

Jos tėvas Liudvikas, garsiausias Vengrijos karalius, turėjo tik tris dukteris, kurių kiekvienai norėjo palikt po sostą. Vyresniosios, numatytos į Lenkijos sostą, mirtis sumaišė visus planus. 1382 m. ji ištiko mirtis (tais pačiais metais buvo nužudytas Kęstutis). Lenkai, primindami jiem duotus pažadus, atsisakė nuo jo antrosios dukters ir išsirinko Jadvygą, kuri tuo būdu netikėtai tapo Lenkijos karaliene. Į Lenkiją motina ją išleido tik 1384 m., sulaukusią dvylikos metų.

Tuo metu visi Lietuvos kaimynai žinojo, kad Gediminaičių dinastija, o su ja ir visa valstybė gyveno sunkias dienas. Jei Kęstučio nužudymą dar galima vienaip ar kitaip aiškinti, tai jo artimiausių giminių ir ištikimų bendradarbių žudynės rodė, kad Lietuvoje įsivyravo teroras, aišku, su Jogailos žinia ir pritarimu. Buvo aišku, kad valstybė tokios Jogailos ir jo klikos sauvalės pakęsti negalės. Dar nebuvo užmirštas Jaunučio pašalinimas, o ir Lietuvoje buvo plačiai žinoma, kad ordenas Vytautą puikiai priėmė ir pažadėjo pagalbą.

Lenkų pasiūlymas Jogailai vesti jų mažametę karalienę buvo padarytas labai tinkamu momentu. Jogaila tada buvo 35 metų. Jis sutiko, nes jo padėtis, atrodo, buvo nesaugi. Jis, galima sakyti, išbėgo užkurių į Lenkiją. Atsižadėdamas savo stabmeldinio vardo, atsisakė ir visų realių teisių į Lietuvą.

Teigime, kad Jogaila prijungė Lietuvą (šešis kartus didesnę) prie Lenkijos, yra lygiai tiek tiesos, kiek ir teigime, kad Jadvyga Lietuvos krikšto metu buvo Vilniuje.

Jogailos vedybomis džiaugėsi visi. Džiaugėsi Gediminaičių dinastija, o su ja ir valstybė, nes, Jogailai išvykus, buvo laukiama ir teroro pabaigos. Džiaugėsi ir Jogaila, galėdamas garbingai Lietuvą apleisti, kur jam jau buvo pasidarę nejauku. Bet daugiausia džiaugėsi lenkai. Žinoma, ne dėlto, kad lietuviai apsikrikštys, bet dėlto, kad tikėjosi, jog liausis nuolatiniai lietuvių užpuolimai ir tūkstančiai vergų — lenkų grįš tėvynėn.

Jogaila pažadėjo Wilhelmui sumokėti aniems laikams didelę 200,000 florinų sumą. Dėl to sutarties straipsnio Lucke buvo nemažai ginčijamasi, nes lietuviai nenorėjo nieko žinoti apie žmonos pirkimą, nes Lietuvoje buvo perkami tik vergai.

Jadvygai 1386 metai, taip gražiai prasidėję su Wilhelmo atvykimu į Krokuvą, buvo labai tragiški. Wilhelmo netekimas, ir, vos su juo išsiskyrus, vedybos su senu ir nekenčiamu vyru, pirmoji povestuvinė kelionė į Didlenkiją, kurios metu niekas nenorėjo dvipatystėje gyvenančios poros priimti ir maitinti, užsibaigusi Gniezno kanauninko anatema (prakeikimu), nieko gero nepranašavo. Iškilmingi pasiruošimai kelionei į Lietuva blogas nuotaikas kiek pralaivė, bet Lucko įvykiai Jadvygai parodė, kad ji simpatijų laukti negalėjo.

(Bus daugiau)

10 įsakymų žmonoms

Vienas bendradarbis mums rašo:

Šeimos laimė neišseksianti, jei žmona visada atsimins šiuos dalykus:

1. Būk ir po vestuvių tokia meili, kokia buvai prieš jas.
2. Išmok virti, jei dar nemoki.
3. Perdaug nepasitikėk savo vyru.
4. Nekalbėk su vyru apie pinigus ir kombinuok, kaip su gautais išsiversti.
5. Neminėk vyrų, už kurių būtum galėjusi ištekėti.
6. Neskirk vyrui pasimatymų.
7. Tik labai svarbiu reikalu skambink vyrui darbovietėn. Kalbėk trumpai.
8. Niekad neįkaitink jam galvos.
9. Niekad nesakyk, kiek kaštavo nauja skrybėlė ar suknelė.
10. Apsimesk mieganti, kai jis per vėlai namo pareina.

l. r.

Kino aktorė Janis Carter, kuri vaidina filmoje "I married a communist", parodo rankų darbo megstinį, papuoštą auksinėmis sagutėmis.

Ir mažametės džiaugiasi vilkėdamos naujomis gražiomis suknelėmis

MES

A. Dambrauskaitei, buv. Lietuvos Operos artistei, neseniai atvykusiai iš tremties, J. Bačiūno iniciatyva, Chicagoje bus rengiamas jos pirmas koncertas Amerikoje.

Dr. D. Bieliauskienė, buv. tremtinė, įsikūrusi Wilkes-Barre, Pa., rugsėjo 25 d. pasakė įdomią kalbą Wyoming klonio lietuvių moterų klubų suvažiavime.

Ona Račiūnienė, 73 m. amžiaus tremtinė, prieš 6 savaites atvykusi į Chicagą su trimis dukterimis, mirė šiomis dienomis. Jos laidotuvių išlaidas sumokėjo vietos lietuviai.

Julė Rastenienė, Baltimorės advokato N. Rastenio žmona, išvyko į Cleveland, Ohio, paviešėti pas savo motiną p. Baltrukonienę. Rastenienė rašo, kad ji sužavėta Clevelando Dainiečiais.

Betty Mikėnienė, gyv. Chicagoje, radijo konkurse laimėjo $27,000. Mikėnienė, kuri dar neseniai ištekėjo, už tuos pinigus vyks povestuvinei kelionei į Kaliforniją, o vėliau pirks namus.

MOTERŲ VIENYBĖ

Rugsėjo 20 d. Moterų Vienybė su naujai susiorganizavusiais Liet. Legijonieriais rengia milžinišką koncertą — balių, kuris įvyks lapkričio 27 d., Lost Battlion svetainėje, Queens Blvd. Programoje dalyvaus dar negirdėti Lietuvos Operos artistai, neseniai atvykę iš tremties.

Kadangi pasiruošimui laukia dideli darbai, tuo reikalu komisijos turėjo pasitarimą ir paskutinius pasiskirstymus pareigomis. Iš Legijonierių dalyvavo p. Alexis, Garšva, Kliugas ir Vokietaitis. Vėliau įvyko D-jos bendras pobūvis, kuriame dalyvavo ir svečiai. Vaišes gamino ponios Kulbokienė, Zubovičienė ir Podžiūvienė. Kom. pirm. neatsilankius, posėdį velė D-jos pirm. O. Valaitienė.

***

Damkuvienę ištiko nelaimė. Svečiuodamasi pas savo draugę p. Budraitienę, buvo skaudžiai įkąsta nuodingo vabalo. Dabar ligonė yra gydytojo priežiūroje savo namuose. M. Vienybė reiškia savo darbščiai narei užuojautos ir linki greitai pasveikti.

Lietuvės Moterys tarptautinėje parodoje

Tarptautinėje Moterų Parodoje New Yorke, kuri prasidės lapkr. 7 ir bus iki lapkr. 14, dalyvauja ir lietuvės moterys. Paroda įvyks 71st Regiment Armory, 34th Street ir Park Ave., New Yorke ir bus atdara kasdien nuo 11 val. ryto iki 11 val. vak.

Mums pranešama, kad bilietai jau parduodami. Bilietų kaina 50 centų ir juos galima gauti lietuviškų laikraščių redakcijose, Informacijų Centre, lietuviškose klebonijose, taip pat ir pas šias platintojas: Averkienę, Bacevičienę, Balkūnaitę, Brundzienę, Čaraskaitę, Černienę, Darlys, Jurgeliūtę-Beverage, Jurgelienę, Kižytę, Kulber, Laučkienę, dr. Šliūpaitę, Spūdienę, Stilsonienę, Šėgauskienę, Tysliavienę, Valaitienę ir Vinikienę.

Neseniai įvykusiame moterų komiteto susirinkime pareigomis pasiskirstyta sekančiai: M. Kižytė — pirm., B. Spūdienė — bilietų komisijos pirm., Barbora Darlys — sekretorė, dr. A. Šliūpaitė — iždininkė ir Stella Čaraskaitė — finansų sekretorė.

Lietuvių moterų skyrių tarptautinėje parodoje globoja New Yorko Lietuvių Taryba. Komitetas prašo bilietus pirkti tik iš lietuvių.

VALERIJOS GROŽIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbiniuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave", "permanent wave" ir kitokia

Importuotos mašinos

Virš 15 metų biznyje

106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.

Tel. VIrginia 3-1327

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla

LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklaraiščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.

ŽEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET

Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVĖS

ALBERT ELICE, Sav. ĮSTEIGTA 1920 M.

DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ NUPIGINTAS IŠPARDAVIMAS

Miegamųjų ir gyvenamųjų kambarių baldai,

Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai

DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%

Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.

248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4387.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA

J. GINKUS, DIREKTORIUS

Ad. Jezavitas, *muzikos vedėjas* Vyt. Ubara, *pranešėjas.*

ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P.

Iš WWRL,

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-7142

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8802

GRANFORD RADIO STORE

(Buvusiame Vienybės ofise)

J. Yuskowski, Sav.

MES TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS, DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIJO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS

193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.

EVergreen 7-5703

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ

Siunčia maisto ir drabužių pakietus į Europą

Bendrovė turi jau gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos pakietus nieko nemoka.

Nr 1. — $6.50

2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekono, 1 sv. kiaul. mėsos, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.

No. 3 — $7.00

2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. arbatžolės, 1 sv. bičių medaus.

Nr. 2 — $10.00

5 sv. cukraus. 2 sv. kavos, 2 sv. kiaul. mėsos, 5 sv. kiaul. taukų, 2 sv. bekoon, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. muilo

Nr. 4 — $6.00

4 sv. kiaul. taukų, 2 sv. rūkyto bekono, 1 kvorta valg. aliejaus.

Nr. 5 — $5.50

10 sv. kiaul. taukų

Nr. 6 — $5.60

5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuška

KOČĖLAS

Madingi ūsiukai

Keleivis viename savo numeryje rašo:

"Mūsų lietuviškoje kolonijoje lankėsi iš Waterburio du daktarai: vienas su barzda, kaip Perkūno miežiai, o kitas su Adolfo Stallos ūsiukais".

Įdomu, kad pas mus Brooklyne irgi atsirado daktaras, kuris pradėjo auginti Adolfo "stallos" ūsiukus ir anądien jis buvo juos atnešęs į vieną susirinkimą parodyti...

Nauji menininkai

Radijo valandos vedėjas Juozas Ginkus ir advokatas Pranas Alexis buvo priimti nariais į Amerikos lietuvių menininkų gildiją Brooklyne.

Menininkai savo pranešime sako, kad jiedu rašys Amerikos lietuvių menininkų gildijos konstituciją.

Kaip nutilo sesutė

Pas vieną moterį, gyvenančią Bayonne, N. J., iš tremties atvyko jos brolis.

Jis gyvena pas seserį vieną, antrą ir trečią mėnesį, bet vis nesirengia darbo ieškotis.

Išbaigusi savo sutaupas, sesuo pagaliau klausia:

— Mielas broliuk, ar tu nemanai darbo ieškoti?

Nebaigus jai net sakyt, brolis ją pertraukia ir pradeda pasakoti, kiek jis tremtyje pergyvenęs, kiek lavonų Vokietijoje matęs.

— Žinai, sako jis, — sesute, žmogų užmušti — tai man tik tiek, — ir, ištiesęs ranką ore, jis strikteli dviem pirštais.

Sesutė taip ir nutilo.

Moterų ir vyrų vienybė?

Moterų Vienybės sociališkame susirinkime kavutei buvo atsilankę veteranų atstovai: Domininkas Klinga, Pranas Alexis, J Garšva ir J. Vokietaitis.

Jie padės moterims jų 15 metų įsikūrimo sukaktį paminėti.

Ar negeriau būtų palaukti dar vienerius metus ir suruošti "sweet sixteen" iškilmes?

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

Rugsėjo 10 d., laivu General Ballou į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Adomonis J. ir š., Bridgewater, Mass. — Bielskis J. ir š., Kenosa, Ill. — Brazdžionis J. ir š., Orland Park, Ill. — Brazlauskaitė O., Canton, Mass. — Breimeris F. ir š., Chicago, Ill. — Bylaitis J. ir š., Chicago, Ill. — Dapšys A. ir š., Kenosha, Wis. — Dimavičius A., Brooklyn, N. Y. — Džiūvė V., Cichago, Ill. — Edelis R. ir š., Worcester, Mass. — Eimaitytė E., Worcester, Mass. — Girdžiūnienė E. ir A., Chicago, Ill. — Girulienė O. ir A., Brockton, Mass. — Gobis J., Applegate, Mich. — Grikinaitė J., Kenosha, Wis. — Guobaitis V. ir š., Howard Lake, Minn. — Jakštas J. ir š., Clarksville, Tenn. — Jankevičius P. ir P., Chicago, Ill. — Januškevičius R. ir š., New York, N. Y. — Juozaitis J., Elizabeth, N. J. — Jurevičius P., J., Cicero, Ill. — Kasiulaitis P. ir J., Chicago, Ill. — Kavaliūnas J., Cincinnati, Oh. — Kemeklytė O., New York, N. Y. — Kijauskaitė O., Hoboken, N. J. — Kurschus I. ir S., Chicago, Ill — Kučinskas B., Chicago, Ill. — Lauzikas P. ir š., Woodbury, Ct. — Markevičius A., Chicago, Ill. — Masilionis A., Middletown, Ct. — Mikelėnas J. ir š., Avon Lake, Oh. — Miliūnas K., Mankato, Minn. — Muschinskis V., New York, N. Y. — Paulikaitis A., Collinsville, Ill. — Pėteris J. ir š., Brooklyn, N. Y. — Petrušaitis P. ir S., Leicester, Mass. — Polikaitis B., Aimont, Mich. — Poškaitienė A. ir A., Paterson, N. J. — Poškus Balys ir N., Lemont, Ill. Prasauskienė P. ir O., Worcester, Mass. — Ramančiukas A., Brooklyn, N. Y.- — Serepka M., Marlette, Mich. — Sruogienė V., Cedar River, Mich. — Slivinskas Z., Cicero, Ill. — Tušis G., North Evansville, Ind. — Urbutis A., Cicero, Ill. — Ūselis P. ir J., Midlothan, Ill. — Vaičekonis J. ir O., Phila, Pa. — Valaitis A. ir š., Amsterdam, N. Y. — Venckus V., Linden, N. J. — Židonis A., Chicago, Ill. — Žilinskas V. ir E., Waterbury, Conn.

***

Rugsėjo 19 d., laivu General Black į New Orleans uostą atvyko:

Amonas A., Los Angeles, Cal. — Banionis P. ir O., Web. Miss. — Beitneris M., Gaylord, Kansas — Briedis J. ir A., Indianola, Miss. — Damijonaitienė A., Denver, Colo. — Grėbliauskas D., San Francisco, Cal. — Ganiprauskas R. ir M., adue, Miss. — Gintautas R. ir I., St. Louis, Mo. — Ilgutis A., Web Co., Kansas — Krišči ūnienė I., San Leandro, Cal. — Kupčikas A. ir š., New Iberia, La. — Krupėnas A. ir š., Garden City, La. — Landsbergienė J. ir G., Hermosa Beach, Cal. — Lasaitė J., Wichita, Kansas — Milašauka A. ir W., Los ngeles, Cal. — Narukynas J., Scottsville, Kansas — Paliokas F. ir M., Henry, La. — Perkūnas B. ir J., Clayton RR, Mo. — Prelgauskas K. ir š., Vance, Miss. — Rakauskas J. ir š., Baltimore, Md. — Sinkevičius J., Lamar, Colo. — Subonis P. ir š. — Šimonis V. ir š., Los Angeles, Cal. — Tarelka S., Los Angeles, Cal. — Visockis A. ir Z., Kingstree, S. C.

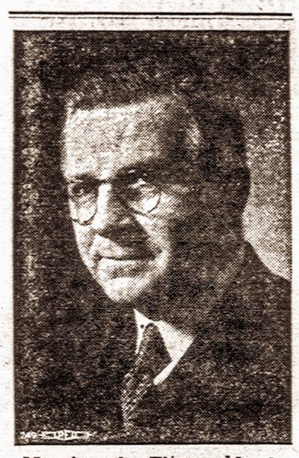

Maurice A. Fitzgerald, demokratų kandidatas Queens Borough Prezidento vietai, šiomis dienomis paskelbė savo pareiškimą, kuriame keturiais punktais atremia respublikonų oponento kritiką, kiek tai liečia gatvių ir kelių grindinio priežiūrą Queens apskrityje.

TARZANAS

GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

Sidi Aise Tarzanas sutiko prancūzų karininką, su kuriuo pasipažino dar būdamas tenai pirmą kartą.

— Tamsta anksti išjojai iš Bu-Saado, — paklausė Tarzaną karininkas, — tur būt, nieko negirdėjai, kas atsitiko su vargšu Žernua.

— Paskutinis žmogus, kurį mačiau išjodamas, buvo Žernua. O kas nutiko? — paklausė Tarzanas.

— Jau nebėra jo. Nusišovė aštuntą valandą ryto.

Tarzanas dvi dienas jojo į Alžirą, o atjojęs sužinojo, kad reikės laukti garlaivio dar dvi dienas. Čia parašė smulkią kelionės apyskaitą, tačiau paimtų iš Rokovo raštų prie jos nepridėjo, nes bijojo paleisti juos iš rankų, ligi gaus įsakymą perduoti kitam agentui arba turės pats progos nuvežti į Paryžių.

Kai pagaliau Tarzanas, ilgai laukęs, kaip jam rodėsi, sėdo į laivą, į jį žiūrėjo visai padoriai apsitaisę ir dailiai apsiskutę du vyrai. Vienas buvo didesnis, antras mažesnis. Didžiojo plaukai buvo jau širmi, o antakiai — juodi. Vėliau juos Tarzanas sutiko palubėje, bet tuo tarpu vienas iš jų pašaukė antrąjį, kažin ką rodydamas jūroje, ir Tarzanas negalėjo gerai į juos įsižiūrėti. Pagaliau Tarzanas nė nesidomėjo jais.

(Bus daugiau)

BUV. LIETUVOS KARIUOMENĖS KARIAI STOKIT Į DARIAUS-GIRĖNO LEGIONĄ

Mes, Lietuvos kariuomenės savanoriai ir buvę kariai, susibūrę Brooklyne, jau nuo 1929 metų esam sukūrę Lietuvių Legionierių Postą. Per eilę metę įvairių parengimų proga mes skelbiame po Amerikos vėliava susibūrusioms tautoms apie mūsų tėvų žemę Lietuvą.

Lietuvių Legionierių Postas pirmas rėmė Dariaus ir Girėno žygį be nusileidimo perskristi tą didįjį kelią New York — Kaunas, norint parodyti lietuvių pasiryžimą ir sugebėjimą. Jiems perskridus platųjį Atlantą ir nugalėjus pavojingąsias erdves ir, dėl ligi šiol nežinomų priežasčių, žuvus vokiečių žemėj, mes, Pirmojo Posto legijonieriai, norėdami atžymėti jų vardus ir jų garbingąjį žygį, savo Legijoną pavadinom Dariaus ir Girėno vardu.

Dabar mūsų eilės retėja ir mūsų veikimo ribos siaurėja. Norėdami toliau tęsti mūsų darbą, mes kviečiame čia atvykusius buvusius Lietuvos kariuomenės karius, apsigyvenusius New Yorko apylinkėse, stoti į Dariaus ir Girėno Lietuvių Legijonierių Postą.

Tad visi iki vieno, buvę Lietuvos kariuomenės kariai, stokit į Dariaus ir Girėno Postą, kur Jūs rasit savo senuosius Lietuvos laisvės kovų dalyvius.

Laiškus ar atvirukus rašykite šiuo adresu: The Lithuanian Legion of America, Brooklyn 11, N. Y., A. Povilanskas, 158 Grand St., nurodydami savo adresą.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. EB 250 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 457 Howard Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB BERNSTEIN

NOTICE is hereby given that License No. GB 6190 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 161 Franklin St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAURICE EGAN

NOTICE is hereby given that License No. L 5209 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6722—14th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRANCES D'ELIA

NOTICE is hereby given that License No. C 283 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 13 Powers St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

UNION BEER DISTRIBUTORS

NOTICE is hereby given that License No. GB 6504 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2248 Pacific St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH CASSANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 4126 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2351 Pacific St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH CASANO

KONCERTAS IR BALIUS

BALF'o Šimtojo Skyriaus rengiamas

1949 M. SPALIO 1 D., ŠEŠTADIENĮ, — 8 VAL. VAK.

Assumption Parish Auditorium
Cranberry St., tarp Henry ir Hicks Streets, Brooklyne.
(Artimiausios subway stotys — High St., Borogh Hall ir Clark St.)

Bilietai gaunami BALF'o Centre ir prie įėjimo.

MILŽINIŠKAS BAZARAS

Rengiamas
Lietuvių Auditorijos Statybos Fondo naudai
1949 m. spalio (October) 14, 15, 16 ir 17 d.
Maspetho Lietuvių Parapijos salėje
64-26 56th Drive *Maspeth, N. Y.*
Septyni laimėjimai: Televizijos aparatas, skalbimo mašina ir keturios dovanos po 25 dolerius.
Ruošia ir nuolankiai visus kviečia dalyvauti
Maspetho Lietuvių Piliečių Klubas

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

ZUPP'S BAR *Joseph Zeidat, Jr.*
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA
NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-7729

BARNEY'S TAVERN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
B. Kohanski
215 N. 4th Street Tel. HA. 6-8804
Harrison, N. J.

J. M. BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Naujai pastatytame name moderniškai įrengta koplyčia.
Patarnauja ir kitiems New Jersey miestams.
24 Davis Ave. Kearny, N. J.
Tel.: Kearny 2-2588

LIBERTY PARK BAR & GRILL
Kate Laseck, sav.
1144 Liberty Avenue
Waverly 3-9515 Hillside, N. J.

BOSTON BAKERY
A. Stakeliuans, sav.
330 William St. Harrison, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Juozas ir Eva Vilsonai, sav.
22 E. 19th St. Bayonne, N. J.

JOHN'S TAVERN
Jonas Venckus, sav.
137 S. WOOD AVE.
Linden 2-9833 Linden, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Ethel Chesney, sav.
481 Avenue A Bayonne, N. J.

L' N' ED.
Stephan H. Martis, sav.
804 W. Elizabeth Ave.
Tel. 2-3246 Linden, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Adam Rubis, Jr.
1601 S. Wood ave. Linden, N. J.

HARRISON PLANTATION TAVERN, INC.
Jonas Sepinskas, sav.
764 Harrison ave. Harrison, N.J.

IŠNUOMOJAMAS gražus, didelis kambarys jaunai porai su visais patogumais, įskaitant telefoną ir teisę naudotis virtuve.. Kreiptis: Mrs. Kulis, 8821 138 St. Jamaica, N. Y. Telefonas: JAmaica 6-5830.

VINCENT'S ST. JAMES TAVERN
Vincent Wiśniauskas, Sav.
Geras maistas, įvairūs gėrimai
ROUTE 25A
ST. JAMES, L. I.
Tel.: St. James 592

WEST HILLS INN
M. Danielienė, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užeigų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L.I., N.Y.
Tel.: Huntington 3253

David Loeber
Laisniuotas Plumeris
ANGLIŲ IR ALIEJAUS šildymo insteliacijos
432 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Stagg 2-7066

ANTANAS DIRŽULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Įsteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ
J. Jokubauskas, Sav.
291 Maujer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

JONAS PATASIUS
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Louis Restaurant
L. ALEKSIEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Šviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9407

HAPPY DAYS
RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilmėms bei puotoms
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

KINGSLAND INN
Al. J. Grunskis, Sav.
Įvairūs svaiginamieji gėrimai.
Šviežias maistas pietums ir kitokiems užkandžiams.
Salė susirinkimams ir šiaip pobūviams
Televizija.
148 Kingsland Ave. Brooklyn 22, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8918.

HY'S RESTAURANT & CAFE
(BUVUSI TONY VIETA)
Dorothy Kaufman, Sav.
PUSRYČIAI, PIETŪS IR VAKARIENĖ
Pirmos rūšies maistas ir įvairūs gėrimai
Salė vestuvių ir kitokių pramogų bankietams bei susirinkimams
145 Broadway Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVergreen 4-9677

Naujai įrengta ir pagražinta
ALLIANCE HALL
(Buvusiame Vienybės name)
RESTAURANTAS IR BARAS
Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms
Wm. Kincheloe, Savininkas
195-7 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV 4-9352

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
OFISAS:
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau senai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
Visada suteikiamas sąžiningas patarnavimas.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Skaitytojų nuomonės dėl BALF'o veiklos anketoje "Salpa ar imigracija" bus paskelbtos kitame Vienybės numeryje.

Prelatas Balkūnas, Maspetho lietuvių parapijos klebonas, vyskupo Molloy paskirtas vyskupijos patarėju — vienu iš penkių tos tarybos narių.

Vyt. Graužinis, praeitą pavasarį su motina ir seseria atvykęs iš tremties, lankėsi mūsų įstaigoje ir ta proga užsiprenumeravo Vienybę.

Alena Devenienė, plačiai žinoma mūsų veikėja, lankėsi New Yorke, kur ji pasitiko prof. M. Biržišką, praeitą antradienį drauge su žmona atvykusį iš Vokietijos.

Bronys Raila, žinomas žurnalistas, kurį laiką dirbęs Vienybės redakcijoje, mums praneša, kad jis su šeima galutinai įsikūręs Los Angeles, Cal.

Al. J. Grunskis, didelis mūsų laikraščio bičiulis, neseniai atidarė restoraną ir barą, pavadintą Kingsland Inn, kuris yra 148 Kingsland Ave., Brooklyn.

H. Rudzitis, buvęs didelės latvių leidyklos Gramatų Draugs savininkas Rygoje, netrukus New Yorke pradeda leisti latvišką savaitraštį LAIKS.

Runcė Dandierinas, kurį publika pirmą kartą pamatys Vienybės koncerte (1950 m. sausio 29 d.), netrukus išleidžia savo humoro eilių rinkinį, pavadintą ŠILKAI IR VILKAI.

Petras Jankus, Antano Mikalausko partneris Logan Inn biznyje, praeitą savaitę netikėtai susirgo. Manoma, kad jam teks bent tris savaites išbūti gydytojo priežiūroje.

Dr Alekna, mūsų skaitytojas iš Port Jervis, N. Y., drauge su broliu Antanu, buvo atvykęs į Brooklyną dalyvauti savo uošvės Nelės Kirdienės laidotuvėse.

Algirdas Rudis dailininkas ir II pasaulinio karo veteranas, dalyvavo New Yorko meno mokinių (New York Art Students League) parodoje.

M. Kukanskienė, žinomo biznieriaus Harrison, N. J., Broniaus Kukanskio žmona su sūnum Juozu Mt. Claire universiteto studentu, lankėsi Vienybės įstaigoje.

Stasys Santvaras, poetas, su žmona ir sūnum atvyko iš Vokietijos ir apsigyveno pas savo globėją Pr. Lapienę, Stony Brook, L. I.

Pranė Lapienė, atostogų sezonui pasibaigus, uždarė savo gražiąją vasarvietę Stony Brook Lodge, kur šią vasarą išsėjosi tiek daug svečių.

Ad. Jezavitas, kuris su savo žmona Birute neseniai minėjo ketvirtąją savo vedybinio gyvenimo sukaktį, šiomis dienomis įsigijo gražų biznį Newarke.

Viktoras Benderis, žinomas dainininkas, po vasaros atostogų grįžo į New Yorką ir vėl pradėjo dirbti Hammerstein kompanijoje.

Vacl. Gedvilas, ekonomistas, šiomis dienomis su šeima atvykęs iš Vokietijos, mūsų skaitytojo Vyt. Vilkutaičio lydimas, lankėsi Vienybės įstaigoje.

Dr. V. Tercijonas, kuris šiuo metu dirba vienoje New Yorko valstybės ligoninėje, lankėsi pas savo šeimą Brooklyne ir ta proga buvo užėjęs į Vienybės redakcijoje.

Kun. J. Čekavičius, iki šiol buvęs Maspetho lietuvių parapijoje, perkeltas į Port Washington. L. I., Šv. Petro parapiją, o kun. J. Sitavičius — į Šv. Monikos parapiją, Jamaica, N. Y.

Labai svarbiu reikalu kviečiu atsiliepti Adolfą Baltrukėną — Vytautas Katinas, 148 Kingsland Ave., Brooklyn 22, N. Y.

VISUOMENINĖ TREMTINIŲ VEIKLA

Po ilgos vasarinės pertraukos, pagaliau šaukiamas New Yorko ir apylinkių Tremtinių Draugijos susirinkimas. Kaip kitose lietuvių kolonijose, taip ir New Yorke, tremtiniai buriasi į savąją Draugiją ne todėl, kad tai atstotų jų dalyvavimą senosiose Amerikos lietuvių organizacijose, o tik dėl to, kad jie dar jaučia artimesnį savitarpinį ryšį ir turi savo specifinių reikalų. Bet beveik kiekviename tremtinių susirinkime pabrėžiamas reikalas nesiriboti vien dalyvavimu Tremtinių Draugijoje, o aktyviai dėti prie buv seno lietuvių organizacijų (draugijų, chorų, klubų ir pan.). Tuo būdu savitarpiniai susirinkimai turi būti, kaip ir paakstinimas visuomeninei veiklai apskritai.

Svarbu, kad naujai atvykusieji nepaskęstų privataus gyvenimo amerikiniame liūne, o išsiliktų aktingi kovojantieji lietuviai patriotai.

New Yorko lietuviams šis ruduo ypač brandus. Lapkričio 4 — 6 dienomis čia įvyksta Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas. Nuo spalio 20 ligi lapkričio 20 d. tęsis Lietuvių Dailės Paroda. Visi šie darbai reikalauja didelės lietuvių talkos. Ir buv. tremtiniai, turi juo aktingiau šioje talkoje dalyvauti.

Tremtinių Draugijos susirinkime bus padaryti šiais klausimais pranešimai, o taip pat bus renkami atstovai į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą.

Taigi visi buv. tremtiniai, ir iš seniau įsikūrusieji ir paskiausiu laiku atvykusieji, kviečiami dalyvauti LT Draugijos susirinkime šį penktadienį, spalio 2 d., 3 val. Apreiškimo parapijos salėje.

J. Pj.

V. A. BUDRAITIS REAL ESTATE IR INSURANCE BIZNYJE

Vytautas A. Budraitis, Onos ir velionio Adolfo Budraičių sūnus, atidarė savo biznį — Real Estate ir Insurance biznį. Jo ofisas: 8552 102 St., Richmond Hill, N. Y. Telefonas: VI 9-6773.

Tai simpatingas, labai gražių manierų, 29 metų jaunuolis, kuriam neabejotinai priklauso sėkminga ateitis. Beje, Vytautas kalba gražia, beveik taisyklinga, lietuvių kalba.

Yra sakoma, kad vaikai seka savo tėvų pėdomis. Brooklyniečiai, kurie pažinojo Vytauto tėvą, velionį Budraitį, visados jį prisimena su meile ir pagarba. Tai buvo gabus biznierius ir kilnus lietuvis. O kas iš brooklyniečių nepažįsta visados maloniai besišypsančios Vytauto mamytės? Ona Budraitienė pavyzdingai išauklėjo dukterį ir sūnų — Eleną Ambrazaitienę ir Vytautą, apie kurio pirmuosius žingsnius biznyje dabar tenka rašyti.

Šia proga reikia pažymėti, kad Vytautui, kaip ir jo sesutei, teko būti Lietuvoje. Ten jiedu kartu su motina lankėsi 1931 metais. Žodžiu, jaunojo Vytautai sielai tai taip pat turėjo nemažai įtakos.

Dar nebaigęs kolegijos, Vytautas buvo pašauktas armijos tarnybai, kurioje jis išbuvo dvejus metus. Grįžęs atgal, jis lankė New Yorko universitetą ir ten studijavo savo pamėgtąją mokslo sritį — nuosavybių ir draudimo biznį. Šią sritį Vytautas ir dabar dar studijuoja. O kas kuo domisi, ko mokosi, tas ir praktiškame gyvenime bei biznyje daugiausia laimi.

Vytautas A. Budraitis

Linkėkime Vytautui A. Budraičiui sėkmės, bet kartu ir nepamirškime, kad mūsų, lietuvių, pareiga padėti savam, ypač jaunam, biznieriui.

SUSIORGANIZAVO LIETUVIAI MENININKAI

Rugsėjo 14 d. Juozo Ginkaus svetainėje įvykusiame susirinkime New Yorke ir jo apylinkėje gyvenantieji lietuviai menininkai nutarė įsteigti Lietuvos Menininkų Sąjungą Amerikoje. Steigiamajame susirinkime dalyvavo visa eilė lietuvių aktorių, dainininkų ir kt. Iniciatorių grupė sudarė valdybą, kurion išrinkti: A. Vasiliauskas — pirm., Vincė Jonuškaitė — vicepirm., Vl. Ivanauskas — ižd., K. Vasiliauskas — reik. vedėjas ir R. Mainelytė — sekr.

Susirinkime svarstyta galimybės ir būdai suburti Amerikoje esančius lietuvius menininkus ir išplėsti jų veiklą. Pirmasis LM Sąjungos susirinkimas įvyks lapkričio 6 d. 1 val. popiet New Yorke, New Yorker viešbutyje. Sudaryta komisija paruošti Sąjungos konstitucijai. Komisijon įeina: Al. Vasiliauskas, G. Velička, Vl. Ivanauskas, J. Ginkus ir adv. Pr. Aleksis.

Jau galima gauti Vienybės vakaro bilietų jos ruošiamam dainų ir literatūros vakarui, kuris įvyksta spalio 22 d., 8 val. vakare New Yorke, Common Counsil for American Unity salėje, 40th St. ir Park Ave. Bilietų kaina 1 dol.

Anicetas Simutis, Lietuvos Gen. Konsulato pareigūnas, praeitą šeštadienį Juozo Ginkaus vadovaujamoje radijo valandoje pasakė įdomią kalbą, kurios ištraukos bus paskelbtos kitame Vienybės numeryje.

Juozas Ginkus, pradedant praeitu šeštadieniu, savo radijo programas leidžiamas iš WWRL stoties, pailgino iki valandos laiko.

REIKALINGAS butas iš 3 — 4 kambarių, pageidaujama su centraliniu šildymu suaugusiai 4 asmenų šeimai. Rašyti: Dr. V. Tercijonas, 98 N. 9th St. Brooklyn 11, N. Y.

paroda New Yorke Lietuvių dailės

Spalio dvidešimtoji jau nebetoli. O tą dieną bus atidaryta Lietuvių Dailės Paroda New Yorke, Broadway. Paroda tęsis tik vieną mėnesį. Visi, kurie mano galėsią parodą aplankyti, tegul įsigyja parodos bilietus jau dabar ir būtinai iš platintojų, nes prie įėjimo į parodą bilietai bus parduodami tik muziejaus — New York Hall of Science — bilietai. Žinoma, jie galios ir L. D. Parodai, bet pajamos iš tų bilietų eis muziejaus kason. Tad reikia, kad visi įsigytų bilietus iš anksto.

Visi ekskursijų organizatoriai prašomi atkreipti ypatingą dėmesį į reikalą aprūpinti ekskursantus parodos biletais anksčiau. Bilietų reikalais kreipkitės į Parodos Sekretoriatą adresu: Lithuanian Art Exibit, New York Hall of Science, Broadway at 44th St., New York City. Bilietų reikalu dar galima kreiptis: į D. Peniką, 14 Vernon St., Worcester, Mass.; A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., Newark, N. J.; Mrs. A. Colney, 148 Grand St., Waterbury, Conn.; Mr. M. Waišnis ir Jankauskas, 2654 E. Tioga St., Philadelphia, Pa.; Ged. Vildžius, 92 Woodland St., Manchester, Conn. ir Mr. Pr. Narvydas, 542 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Kaip jau skelbta, Lietuvių Dailės Parodos bilietai galios triijų dovanų laimėjime: televizijos aparato ($300, radijo aparato ($200) ir karo bonas už $100. Laimėjimas bus praneštas paskutinę dieną.

BAZARAS MASPETHE

Lietuvių Piliečių Klubas, drauge su Moterų skyrium rengia bazarą spalio 14, 15, 16 ir 17 d. d. Laimėjimui leidžiama televizijos aparatas, šaldytuvas, skalbimo mašina ir keturios piniginės dovanos po 5 dol.

Spalio 19 d. Lietuvių Piliečių Klubo Moterų skyrius rengia Metinę Vakarienę Klubo

Studentų vakaras

Neseniai susiorganizavusi Lietuvių Tremtinių Studentų Atstovybė New Yorke, ruošiasi savo pirmam dideliam vakarui — baliui, kuris įvyks šių metų spalio 29 d., šeštadienį, 7 val. vakare, puikioje Knapp Mansion salėje Brooklyne. Numatoma puiki programa, smagūs šokiai su studentiška nuotaika. Visas pelnas skiriamas lietuviams tremtiniams studentams, tęsiantiems mokslą

Puota Bronxe

Rugsėjo 24 d. Bronxo Liet. Dem. Klubas rudens sezoną pradėjo gražia puota, kurią surengė Ad. Blozis, Br. Markūnienė, M. Jasevičienė, E. Gibavičienė, M. Markevičienė ir kt. Susirinkus gražiam būriui svečių, A. Blozis atidarė vakarą, pasakė kalbą ir vėliau pakvietė svečią iš Brooklyno, Juozą Garšvą, pakalbėti. Jam buvo sukeltos ovacijos. Be to, kalbėjo M. Jasevičienė, J. Garšva, Jr. ir Vienybės agentas J. Krunklys. Visi linksminosi iki vėlumos.

J. Krunklys

PADĖKA

Pasiekusi laisvės kraštą, noriu padėkoti mieliems: Kastance Rungaitis, Horas Rungaitis, Olga Erjevec, Eneli Carley ir Anna Černy už jų didelę pagalbą, nenuilstamą rūpestį ir didelį širdingumą, kurį parodė man, mano šeimai ir mano tėveliams.

Uršulė Bušauskas,
Barbora ir Kazys Janavičiai

MIRĖ L. SUPKIENĖ

Rugsėjo 25 d. mirė Louisa Supkienė, 48 m. amžiaus.

Velionė paliko vyrą Stanley, sūnus Danielių ir Stanley, jr., motiną Metrishienę, seserį Violą Zubalivičienę ir brolį Joną Metrishį.

Laidotuvės įvyko rugsėjo 28 d. Palaidota St. Charles kapinėse, Farminsdale, L. I., N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3835

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

ANTHONY GRIGALIS
GENERAL CONTRACTOR
STATOMI ĮVAIRŪS GYVENAMIEJI NAMAI vasarnamiai, bungalows, ir taisomi bei dekoruojami nauji
MŪSŲ KAINOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dėl pavyzdžių ir platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
63-26 53rd DRIVE MASPETH, L. I. N. Y.
Tel.: NEwtown 9-3215

Anthony J. Weslan
(Vizlanskas)
ADVOKATAS
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAin 5-1260

John W. Ansell
ADVOKATAS
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497
Namų tel.: NE 9-5689

STANLEY ZUBAVIČIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams.
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne
LORIMER COFFEE SHOP
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas
Šviežias maistas. — Įvairus mėsos, daržovių ir pieniškų valgių pasirinkimas.
417 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siutų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams